

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

ISSN 1024-3046

C 19

fyrtiofemte årgången

22 januari 2002

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Meddelanden

.....

II Förberedande rättsakter

Regionkommittén

40:e plenarsession, 19 och 20 september 2001

2002/C 19/01

Yttrande från Regionkommittén om "Sjätte rapporten om genomförandet av EU:s lagstiftning på telekommunikationsområdet"

1

2002/C 19/02

Yttrande från Regionkommittén om:

- "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet — Förbättrad kvalitet på de tjänster som tillhandahålls i kusthamnarna: En förutsättning för europeisk transportverksamhet" och "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster",
- "Arbetsdokument från kommissionens avdelningar — Offentlig finansiering och uttag av avgifter inom gemenskapens hamnsektor (på grundval av information som lämnats av medlemsstaterna)", och
- "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till eller avgår från gemenskapshamnar"

3

SV

2002/C 19/03	Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om att fastställa kvalitets- och säkerhetsnormer för insamling, kontroll, bearbetning, förvaring och distribution av humanblod och blodkomponenter och om ändring av rådets direktiv 89/381/EEG"	6
2002/C 19/04	Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen — Tjänster i allmänhetens intresse i Europa"	8
2002/C 19/05	Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén — Att hjälpa små och medelstora företag att bli digitala"	14
2002/C 19/06	Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till rådets direktiv om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares rättsliga ställning"	18
2002/C 19/07	Yttrande från Regionkommittén om: — "Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om en invandringspolitik för gemenskapen", och — "Kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om ett gemensamt asylförfarande och en enhetlig status giltig i hela unionen för dem som beviljas asyl"	20
2002/C 19/08	Yttrande från Regionkommittén om "Rapport från kommissionen: Konkreta framtidsmål för utbildningssystemen"	23
2002/C 19/09	Yttrande från Regionkommittén om "Kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet — Handlingsplanen eLearning — Att planera morgondagens utbildning"	26
2002/C 19/10	Resolution från Regionkommittén om ReK:s medverkan i det konvent som skall förbereda nästa översyn av fördragen	29

II

(Forberedande rättsakter)

REGIONKOMMITTÉN

Yttrande från Regionkommittén om "Sjätte rapporten om genomförandet av EU:s lagstiftning på telekommunikationsområdet"

(2002/C 19/01)

BAKGRUND

Sjätte rapporten om genomförandet av EU:s lagstiftning på telekommunikationsområdet (KOM(2000) 814 slutlig).

Kommissionens beslut av den 7 december 2000 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i denna fråga.

Presidiets beslut av den 13 juni 2000 att ge utskott 3 (transeuropeiska nät, transporter, informationssamhället) i uppdrag att utarbeta ett yttrande i denna fråga.

Regionkommitténs yttrande om Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: "Femte rapporten om genomförandet av EU:s lagstiftning på telekommunikationsområdet" (KOM(1999) 537 slutlig) och Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: "Mot ett nytt regelverk för infrastruktur för elektronisk kommunikation och tillhörande tjänster — 1999 års kommunikationsöversyn" (KOM(1999) 539 slutlig) (CdR 520/1999 fin) ⁽¹⁾.

Regionkommitténs yttrande om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter med avseende på elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster" (KOM(2000) 392 slutlig — 2000/0183 COD) ⁽²⁾ (CdR 274/2000 fin) ⁽³⁾.

Det utkast till yttrande (CdR 52/2001 rev.) som utskott 3 antog den 4 juli 2001 (föredragande: Risto Koivisto, FIN-PSE).

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande enhälligt vid sin 40:e plenarsession den 19–20 september 2001 (sammanträdet den 20 september).

1. Regionkommittén instämmer i den utvärdering av resultatet av EU:s lagstiftningspolitik på telekommunikationsområdet som presenteras i meddelandet, och konstaterar att den är nödvändig, särskilt för att minska de allt större prisskillnaderna mellan olika medlemsstater och regioner.
2. Regionkommittén anser att man genom att utarbeta årliga rapporter om hur regleringen och telekommunikationsmarknaden utvecklas effektivt kan påverka även telekommunikationsföretagen.

⁽¹⁾ EGT C 266, 8.8.2000, s. 56.

⁽²⁾ EGT C 365 E, 19.12.2000, s. 238.

⁽³⁾ EGT C 144, 16.5.2001, s. 60.

3. Regionkommittén stöder varmt kommissionens åtgärder för att förenkla de nationella tillståndsförfarandena.

4. Kommittén upprepar sin ståndpunkt i tidigare yttranden att en pålitlig mätning av resultatet av lagstiftningspolitiken för telekommunikation inte kan göras på nationell nivå, eftersom skillnaderna i utbudet av telekommunikationstjänster i olika regioner fortfarande ökar och avviker allt mer från de nationella medelvärdena.
5. ReK önskar därför att det i följande genomföranderapport fästs större uppmärksamhet vid skillnaderna på de regionala marknaderna, särskilt för att utreda hur de samhällsomfattande tjänster, den lokala konkurrens och de konsumentfördelar som regelverket omfattar skall kunna genomföras.
6. Regionkommittén betonar att kommunerna i överensstämmelse med sina åligganden i fråga om områdets utveckling fortsättningsvis bör kunna påverka placeringen av antenner och kablar i enlighet med de övergripande målen för samhällsplaneringen, miljön och folkhälsan. Kommittén anser att de problem som teleoperatörerna upplever i detta sammanhang ur samhällets synvinkel inte kan anses ha lika stor prioritet som de ovannämnda målen.
7. Liksom kommissionen anser kommittén att det med tanke på den europeiska konkurrenskraften är mycket viktigt att prissättningen och användningen av fasta Internetförbindelser liksom även deras regionala utbredning närmar sig nivån i Förenta staterna och betonar betydelsen av att utreda strukturfondernas roll i de regioner där konkurrensen inte förbättrar situationen.
8. ReK konstaterar att affärsverksamhetsintressena i samband med innehålls- och nättjänster, trots de separata bokföringar som regleringen kräver, fortfarande ligger för nära varandra, vilket utgör ett stort hinder för särskilt utbredningen av den lokala konkurrensen och hänvisar i detta sammanhang till t.ex. de goda erfarenheter som kommunerna har av investeringar i datanät, vilka ökar konkurrensen i samband med innehållstjänster.
9. Kommittén medger att det med tanke på målen för eEurope-programmet är viktigt att främja konkurrensen gällande bredbandiga ADSL-tjänster, men hoppas att man i kommande rapporter granskar även utvecklingen av ADSL-tjänsternas geografiska utbredning ur regelverkets synvinkel eftersom det i många regioner helt saknas ett utbud av dylika tjänster, som inte heller ingår i de samhällsomfattande tjänsterna.
10. Kommittén betonar behovet av att i en bransch där det krävs innovativ utveckling hitta rätt balans mellan fri konkurrens och reglering, så att det för ett företag är värt att sträva efter en ledande marknadsställning även i fråga om produktutvecklingen.
11. Regionkommittén vill fästa kommissionens uppmärksamhet vid att introduktionen av ny alternativ teknik på marknaden medför ny konkurrens och därigenom ett minskat behov av reglering, varför kommittén anser det viktigt att regleringens omfattning i framtiden även kan minskas på ett flexibelt sätt eftersom den delvis innebär merkostnader för företagen, vilka i sista hand betalas av konsumenterna.

Bryssel den 20 september 2001.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT

Yttrande från Regionkommitten om:

- **"Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet — Förbättrad kvalitet på de tjänster som tillhandahålls i kusthamnarna: En förutsättning för europeisk transportverksamhet" och "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster",**
- **"Arbetsdokument från kommissionens avdelningar — Offentlig finansiering och uttag av avgifter inom gemenskapens hamnsektor (på grundval av information som lämnats av medlemsstaterna)", och**
- **"Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till eller avgår från gemenskapshamnar"**

(2002/C 19/02)

BAKGRUND

"Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet — Förbättrad kvalitet på de tjänster som tillhandahålls i kusthamnarna: En förutsättning för europeisk transportverksamhet" och "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster" (KOM(2001) 35 slutlig — 2001/0047 COD); "Arbetsdokument från kommissionens avdelningar — Offentlig finansiering och uttag av avgifter inom gemenskapens hamnsektor (på grundval av information som lämnats av medlemsstaterna)" (SEK(2001) 234) och "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till eller avgår från gemenskapshamnar" [KOM(2001) 46 slutlig — 2001/0026 (COD)] ⁽¹⁾.

Rådets beslut av den 26 februari och den 13 mars 2001 att i enlighet med artiklarna 265 första stycket och 80 i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i detta ärende.

Presidiets beslut av den 13 juni 2000 att ge utskott 3 — transeuropeiska nät, transporter, informationssamhället — i uppdrag att utarbeta kommitténs yttrande.

Europaparlamentets och rådets beslut nr 1692/96/EG om gemenskapens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet.

Direktiv 2000/52/EG om insyn i de finansiella förbindelserna mellan medlemsstater och offentliga företag.

Direktiv 98/41/EG om registrering av personer som färdas ombord på passagerarfartyg som ankommer till eller avgår från hamnar i gemenskapens medlemsstater.

Det utkast till yttrande (CdR 161/2001 rév.) som utskott 3 antog den 4 juli 2001 [föredragande: Gianfranco Lamberti (I-PSE)].

Sjötransporterna har redan stor betydelse inom gemenskapen, och det är nödvändigt att utöka dem för att skapa ett effektivt intermodalt transportnät som kan utgöra ett alternativ till landtransporterna.

Hamnarna är avgörande för att man skall kunna skapa ovanstående nät. Det är därför nödvändigt att på gemenskapsnivå införa en lämplig regelram som, utan att den påverkar subsidiaritetsprincipen, kan garantera att principerna om konkurrens och grundläggande friheter i EU-fördraget efterlevs och samtidigt effektivisera de förfaranden som nu gäller i hamnarna.

Utvecklingen av hamnarna är viktig för kustregionerna och de lokala myndigheterna, eftersom den i hög grad påverkar hela den ekonomiska utvecklingen i dessa regioner.

Vid sin 40:e plenarsession den 19–20 september 2001 (sammanträdet den 20 september) antog Regionkommittén enhälligt följande yttrande.

⁽¹⁾ EGT C 180, 26.6.2001, s. 85.

1. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till eller avgår från gemenskapshamnar

1.1. Regionkommittén instämmer helt och fullt i direktivets målsättningar, som går ut på att främja närsjöfarten genom att förenkla de rapporteringsformaliteter som formulären för ankommande och avgående fartyg föreskriver.

1.2. Kommittén håller därför med om att medlemsstaterna måste erkänna IMO:s standardiserade formulär (som föreskrivs i IMO:s FAL-konvention) när det gäller följande:

- IMO:s FAL-formulär 1, Allmän deklaration, som innehåller information om fartyget.
- IMO:s FAL-formulär 3, Proviantdeklaration.
- IMO:s FAL-formulär 4, Besättningsdeklaration.
- IMO:s FAL-formulär 5, Besättningslista, som innehåller information om besättningens storlek och sammansättning.
- IMO:s FAL-formulär 6, Passagerarlista, för fartyg med certifikat att transportera högst tolv passagerare.

1.3. Det är däremot inte lämpligt att föreslå tillämpning av IMO:s FAL-formulär i följande fall:

- IMO:s FAL-formulär 2, Lastdeklaration, som inte skulle förenkla utan öka administrationen för sjöfarten. Den information som begärs i detta formulär tillhandahålls redan i fraktmanifest som kan användas för både kommersiella syften och hos myndigheterna.
- IMO:s FAL-formulär 6 för fartyg med certifikat att transportera högst tolv passagerare, eftersom detta FAL-formulär saknar mer omfattande och detaljerade upplysningar som krävs enligt direktiv 98/41/EG (t.ex. eventuellt behov av vård och hjälp) för att rädda liv.

1.4. Kommittén ser positivt på de tekniska specifikationer som anges för formulären, och inser vikten av att de behöriga myndigheter skall utföra kontroller godtar information i vilket läsligt format som helst, även när den framställts genom automatisk databehandling.

1.5. ReK ser även positivt på det förfarande som anges för eventuella ändringar av bilagorna och av hänvisningar till IMO:s instrument i enlighet med förfarandet i artikel 5.

1.6. Den tidsfrist som föreskrivs i artikel 7 för medlemsstaternas harmonisering av de nationella regelverken bör fastställas inom ett år efter direktivets godkännande.

2. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till marknaden för hamntjänster

2.1. Hamnpolitiken bör även fortsättningsvis utformas utifrån näringspolitiska och transportpolitiska utgångspunkter med inriktning mot ett ökat kommersiellt och affärsmässigt tänkande. Begränsningar och monopolrättigheter av offentlig eller privat art avseende t.ex. lotsning, bogsering, förtöjning och stuveriarbete måste avvecklas.

2.2. Det bör klargöras att direktivet även skall tillämpas på typiska hamntjänster, som trots att de utförs på platser som ligger nära flodmynningar betraktas som utförda i kusthamnar.

2.3. Bestämmelserna i artikel 6.5 bör förtydligas, eftersom direktivet innehåller uttryckliga krav på att medlemsstaterna skall säkerställa den egna sociallagstiftningens tillämpning.

2.4. När det gäller begränsningen av antalet tjänsteleverantörer (artikel 7), anser ReK att större effektivitet, insyn och fri tillgång till marknaden för hamntjänster inte främst uppnås genom begränsning. I stället bör eventuella tjänsteleverantörer garanteras tillgång till marknaden genom anbudsförfaranden som är förenliga med gemenskapsrättens principer på detta område.

Bestämmelsen om att de behöriga myndigheterna skall bevilja tillstånd åt minst två tjänsteleverantörer för varje lastkategori kan dessutom bli svår att genomföra och oförenlig med vissa trafiktyper. Genomförandet av denna bestämmelse kan hindras inte bara av utrymmesbrist och kapacitetsbegränsningar — omständigheter som kan tjäna som utgångspunkt för begränsningar av tjänsteutövandet — utan även av faktorer som sammanhänger med ekonomisk effektivitet, marknadens dimensioner och företagens ekonomiska överlevnad. De teknisk-nautiska tjänsternas tillämpningsområde bör utvidgas till inkommande farleder och till floder som ansluter till hamnen. Dessutom måste direktivet öppna möjligheten att knyta samman tjänster för hamn-, djuphavs- och flodlotsar i anbudsinfordran. Man måste även noga bedöma säkerhetsproblemen när man inför bestämmelser om teknisk-nautiska tjänster (framför allt lotsning), som är allmänna tjänster med särskilda särdrag även när det gäller yrkeskunnandet. Just för att garantera säkerheten i hamnarna anser ReK att det är lämpligt att utesluta egenhantering.

2.5. I direktivet bör det tydligare framgå om utrymmesbrist och kapacitetsbegränsningar, som beskrivs i artikel 7, skall vara ett resultat av omständigheterna eller av bestämmelser som de behöriga myndigheterna genomför. Begreppet "exceptionella omständigheter" behöver exemplifieras och "lastkategori" specificeras.

2.6. Urvalsförfarandena måste absolut präglas av kriterier för insyn och objektivitet, och urvalskriterierna måste vara proportionerliga, icke-diskriminerande och relevanta. Med hänvisning till artikel 8.6 anser kommittén därför att den princip om icke-diskriminering som föreskrivs i artikel 12.4 och den möjlighet att överklaga som föreskrivs i artikel 13 skulle kunna vara ett tillräckligt skäl för att medlemsstaterna inte skall ge andra myndigheter i uppgift att genomföra urvalsförfarandena i fråga.

2.7. Den maximala giltighetstiden för utfärdade tillstånd enligt artikel 9 är för kort. Den tidsfrist som fastställts är inte tillräcklig i de fall då aktörer som beviljats tillstånd har gjort betydande investeringar, och detta kan leda till att investeringsviljan minskar och att hamnsystemet därmed blir mindre effektivt.

2.8. Det är bra att egenhanteringens omfattning och begränsningar definieras i direktivet (artikel 11), och att det i detta slås fast att medlemsstaterna i samband med tillstånd för egenhantering inte skall tillämpa mindre stränga bestämmelser än för andra tjänsteleverantörer som tillhandahåller samma tjänster.

2.9. Övergångsbestämmelserna i artikel 16 bör ses över för att eventuellt förlängas tillfälligt, mot bakgrund av de följder som nya bestämmelser medför.

2.10. ReK anser att villkor för rättvis konkurrens inom och mellan de europeiska hamnarna bör upprättas. Detta omfattar även behovet av insyn i finansiella relationer mellan medlemsstater, offentliga företag och leverantörer av hamntjänster.

Regionkommittén ställer sig alltså i det stora hela positiv till innehållet i kommissionens dokument, med de kommentarer som redovisats.

3. Arbetsdokument från kommissionens avdelningar om offentlig finansiering och uttag av avgifter inom gemenskapens hamnsektor

Kommittén uppskattar detta arbetsdokument, men anser dock att vissa aspekter, som kommissionen med utgångspunkt i resultatet av förteckningen inte betraktar som tillräckligt tydliga, borde behandlas mer ingående innan man går vidare till eventuella ytterligare lagstiftningsförslag.

Allmänna kommentarer

Regionkommittén stöder alla åtgärder som syftar till att utveckla de europeiska hamnarna och sjöfarten.

Kommittén är i stort sett positiv till kommissionens förslag för att förbättra sjöfarten och i synnerhet närsjöfarten, även genom förenkling av förfarandena. Dessa förslag kan skapa förutsättningar för en hållbar transportutveckling inom EU, med inriktning på intermodala transporter och därmed på utvecklingen av sjötransporter som ett fullgott alternativ till landtransporter.

Följderna av detta är av stort intresse för de regionala och lokala myndigheterna, som skall försvara intressena för de grupper de företräder och därmed har involverats i genomförandet av en övergripande hållbar utveckling.

Ytterligare åtgärder behövs för att harmonisera och förenkla de administrativa förfarandena för fartyg, så att sjöfarten kan bli ännu mer konkurrenskraftig. Detta kan även ske genom mer utbredd användning av den nya teknikens redskap för överföring och validering av dokument, och genom stöd till modernisering av sjöfartssektorn i detta hänseende.

Det är viktigt att de förtydliganden som efterlysts i yttrandet genomförs i direktivet om tillgång till hamntjänster, och att kommitténs förslag till ändringar införs.

Bryssel 20 september 2001.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT

Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om att fastställa kvalitets- och säkerhetsnormer för insamling, kontroll, bearbetning, förvaring och distribution av humanblod och blodkomponenter och om ändring av rådets direktiv 89/381/EEG"

(2002/C 19/03)

BAKGRUND

"Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om att fastställa kvalitets- och säkerhetsnormer för insamling, kontroll, bearbetning, förvaring och distribution av humanblod och blodkomponenter och om ändring av rådets direktiv 89/381/EEG" [KOM(2000) 816 slutlig — 2000/0323 COD].

Rådets beslut av den 12 februari 2001 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende i enlighet med artikel 265 första stycket och artikel 152 i EG-fördraget.

Presidiets beslut av den 13 juni 2000 att ge utskott 5 — socialpolitik, folkhälsa, konsumentskydd, forskning, turism — i uppdrag att bereda kommitténs arbete i frågan.

ReK:s yttrande om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om en hälsovårdsstrategi för Europeiska gemenskapen" och "Förslag till ett program för gemenskapsåtgärder på folkhälsoområdet (2001–2006)" (KOM(2000) 285 slutlig — 2000/0119 COD) (CdR 236/2000 fin) (1).

Rådets resolution av den 12 november 1996 om en strategi för blodsäkerhet och självförsörjning av blod i Europeiska gemenskapen.

Det utkast till yttrande (CdR 66/2001 rév. 2) som antogs av utskott 5 den 16 juli 2001 (föredragande: Mae Sexton, IRL-ELDR).

Det har uppstått allvarliga situationer med inverkan på folkhälsan till följd av problem med blodförsörjningssäkerheten i flera medlemsstater på senare år, och det är viktigt att vidta behövliga åtgärder för att förhindra att sådant inträffar i framtiden.

Med beaktande av ovanstående antog Regionkommittén vid sin 40:e plenarsession den 19–20 september 2001 (sammanträdet den 20 september) enhälligt följande yttrande.

1. Inledning

1.1. Allmänt är Regionkommittén positiv till förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om att fastställa kvalitets- och säkerhetsnormer för insamling, kontroll, bearbetning, förvaring och distribution av humanblod och blodkomponenter och om ändring av rådets direktiv 89/381/EEG.

1.2. Säkerheten vid blodtransfusioner över hela EU har mycket stor betydelse, och kommittén anser att förslaget till direktiv i viss utsträckning bör etablera en sammanhängande rättslig ram som kan garantera hög kvalitet på blod och dess komponenter och hög säkerhetsnivå för blodgivare och mottagare.

1.3. Kommittén anser att det är viktigt att vinna allmänhetens förtroende med avseende på blodets och blodprodukternas säkerhet, och förslaget bör bidra till detta.

2. Synpunkter och rekommendationer

2.1. Kommittén är medveten om att ny teknik börjar bli tillgänglig som kommer att förbättra säkerheten vid blodtransfusioner, exempelvis mer specifika och känsliga test av smittsamma sjukdomar vid bloddonationer och ytterligare processer som kan tillämpas för att eliminera restvirus eller bakterier i blodkomponenterna. Kommittén anser att det är betydelsefullt att de standarder som används över hela EU återspeglar denna utveckling och att de tillämpas på ett konsekvent och verksam sätt. Det är tydligt att det finns ett behov av att reglera och bevaka att lämpliga standarder tillämpas över hela unionen, och av detta skäl är förslaget särskilt välkommet.

(1) EGT C 144, 16.5.2001, s. 43.

2.2. Kommittén har emellertid en rad farhågor med avseende på att vissa av bilagorna till det föreslagna direktivet är innehållsmässigt bristfälliga. Även om det inte ingår i ReK:s roll att i detalj diskutera de tekniska och vetenskapliga inslagen i bilagorna till direktivförslaget, anser kommittén att de kräver nya, uppdaterade och väl underbyggda förslag av experter på området.

2.3. ReK menar att man givetvis måste se till att de standarder som föreskrivs i förslaget till direktiv alltid återspeglar väletablerad praxis och inte är otillräckliga i förhållande till gällande nivåer i andra länder eller regioner. Vi menar också att det är avgörande att se till att proceduren för att utveckla och respektera kvalitets- och säkerhetsnormerna, som ständigt kommer att förändras, inte fungerar sämre än den procedur som medlemsstaterna eller regionerna själva skulle kunna genomdriva och övervaka (och i många fall också gör i dag).

2.3.1. ReK är medveten om att organ som handhar blodtransfusioner och reglerande instanser, antingen de organiseras och administreras i statliga eller regionala strukturer, tillämpar gällande normer för teknik, drift och kvalitet. Dessa normer utnyttjas för drifts- och kvalitetssäkring och för reglerings- och auktoriseringsändamål, och de bygger på offentliggjorda riktlinjer som kontinuerligt aktualiseras av stora expertpaneler. Det är kommitténs uppfattning att det föreslagna direktivet inte innehåller driftsnormer som står sig i en jämförelse med sådana befintliga dokument.

2.3.2. Vi anser följaktligen att det kan bli svårt att få fram experter med samma kunnande och sakkunskaper till en parallell process, med tanke på att många av de skickligaste nationella och internationella experterna inom blodtransfusion och inom EU:s regleringsverksamhet redan är knutna till aktualiseringen och utarbetandet av de erkända riktlinjerna eller de egna nationella standarderna.

2.3.3. För övrigt menar ReK att det är uppenbart att den procedur som presenteras i direktivförslaget för att upprätthålla EU-normer för blodtransfusionsinrättningar inte kan mäta sig med de bästa av dem som redan finns. Direktivförslaget bör innehålla en procedur för regelbunden översyn (helst en gång om året), som medger ett brett samråd med experter innan normerna antas.

2.3.4. Kommittén rekommenderar med eftertryck att unionen allvarligt skall överväga att utnyttja de utmärkta och inarbetade procedurer som finns tillgängliga i dag och som används i medlemsstaterna, i synnerhet genom Europarådets

försorg. Om EU skulle utgå från en sådan modell och etablera en egen procedur för att utarbeta och se över tekniska normer, skulle unionen ha bättre möjligheter att skapa och vidmakthålla högsta kvalitetsnivå med avseende på samtliga aspekter av transfusionsprocedurerna i hela EU och i kandidatländerna. Kommittén rekommenderar också att EU överväger att införa en effektiv mekanism för att övervaka att dessa normer följs och på lämpligt sätt införs i samtliga medlemsstater.

2.3.5. ReK anser dessutom att medlemsstaterna bör ha möjlighet att fastställa andra säkerhetsnormer, så att enbart blod och blodkomponenter som uppfyller dessa normer kan importeras till dessa medlemsstater när så krävs.

2.4. ReK vill betona att det finns regionala skillnader inom EU i fråga om andra aspekter av blodtransfusionsprocessen. Det finns skilda regionala traditioner i synsättet på blodgivning och regionala skillnader med avseende på frekvensen av sjukdomar som påverkar efterfrågan på blodtransfusioner (t.ex. talassem). Det är dessutom fallet att människors säsongsmässiga omflyttningar skapar regionala behov och påfrestningar som i vissa regioner kan påverka förmågan att svara för adekvata och därmed säkra blodtransfusioner för gemenskapens räkning.

2.4.1. Vi noterar därför att ett genomförande av det föreslagna direktivet kommer att lägga finansiella bördor på vissa blodtransfusionsenheter, och det kan också medföra brist på blod och blodprodukter i vissa regioner. ReK vill därför påminna kommissionen om att rådet i sin resolution av den 12 november 1996 kräver att frågan om självförsörjning av blod skall behandlas på EU-nivå, och vi välkomnar ytterligare förslag på lösningar av problemet.

2.4.2. Det tas inte upp i förslaget, men kommittén anser att det skulle vara välkommet med ett gemenskapsinitiativ som kan se till att inflödet av stora mängder semesterfirare i vissa regioner inte blir en påfrestning på blodtillgångarnas kvalitet och därmed säkerheten i dessa regioner. I allmänhet brukar inte semesterfirare ge blod i de regioner som de besöker, men behovet av transfusioner i en stor semesterpopulation kan bli avsevärt i dessa regioner. Regionkommittén efterlyser därför gemenskapsinitiativ som syftar till att garantera att regioner med särskilt stor turisttillströmning i semestertider har tillgång till tillräckligt med blod.

2.5. Kommittén anser att det har stor betydelse om det finns tillgång över hela EU till jämförbara data av hög kvalitet om blodtransfusionsfrågor i olika regioner. Sådana uppgifter kommer att vara till fördel för alla genom att bidra till att etablera och bibehålla högsta möjliga kvalitet på blodtransfusioner över hela unionen.

2.6. ReK har uppfattningen att inhämtande av sådan information över hela EU underlättas av konsekventa IT-tillämpningar i medlemsstaterna, och vi uppmanar kommissionen att ta hänsyn till kriterierna för sådana IT-tjänster i medlemsstaterna.

2.7. Kommittén menar att särskilda anslag bör utgå till ansökarländerna för att eventuella skillnader som kan finnas när det gäller att snabbt börja följa villkoren i det föreslagna direktivet skall kunna upptäckas och åtgärdas.

Bryssel den 20 september 2001.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen — Tjänster i allmänhetens intresse i Europa"

(2002/C 19/04)

BAKGRUND

Meddelande från kommissionen — Tjänster i allmänhetens intresse i Europa (KOM(2000) 580 slutlig).

Beslutet av Regionkommitténs presidium den 12 december 2000 att i enlighet med artikel 265 femte stycket i EG-fördraget utarbeta ett yttrande i detta ärende och att ge utskott 6 — sysselsättning, ekonomisk politik, inre marknaden, industri, småföretag — i uppdrag att utarbeta kommitténs yttrande.

Meddelande från kommissionen — Tjänster i allmänhetens intresse i Europa (KOM(96) 443 slutlig).

Europaparlamentets resolution av den 17 december 1997 om ovannämnda meddelande (A4-0357/97).

Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 22 september 1997 (CES 605/1997).

Regionkommitténs yttrande av den 16 januari 1997 (CdR 148/96 fin) ⁽¹⁾.

Europeiska rådets möte i Lissabon.

Stadgan om grundläggande rättigheter.

Europeiska rådets möte i Nice.

Slutsatserna från Europeiska rådets toppmöte i Stockholm.

Det utkast till yttrande (CdR 470/2000 rév. 2) som utskott 6 antog med majoritet vid sitt sammanträde den 2 juli 2001 (föredragande: Jean-Louis Joseph, F-PSE, borgmästare i Bastidonne, vice regionpresident i Provence-Alpes-Côte d'Azur).

⁽¹⁾ EGT C 116, 14.4.1997, s. 52.

Tjänster i allmänhetens intresse spelar en mycket viktig roll i hela samhället.

Detta moderna och globaliserade samhälle kan bara fungera om det bygger på en europeisk modell för samhällsorganisation som gör det möjligt att skapa jämvikt mellan följande tre grundpelare: en politisk pelare som omfattar medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter, en ekonomisk pelare som utgörs av marknadsekonomi, samt en social pelare som utgörs av tanken om sammanhållning.

Tjänster i allmänhetens intresse är ett begrepp i alla länder, även om det har olika innebörd. Det visar att den europeiska integrationen bygger på gemensamma värderingar.

EU:s utveckling bör inför regeringskonferensen 2004 gå i riktning mot ett verkligt medborgarnas Europa.

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande vid sin 40:e plenarsession den 19–20 september 2001 (sammanträdet den 20 september).

Regionkommittén uppskattar att kommissionen har lagt fram ett meddelande om tjänster i allmänhetens intresse. Syftet är att ytterligare klargöra de konkurrens- och inremarknadsbestämmelser som tillämpas på tjänster i allmänhetens intresse för att tillmötesgå marknadsaktörernas krav på ökad rättssäkerhet. Kommittén uppskattar också att kommissionen vill fortsätta utveckla den europeiska struktur som skapats för att främja dessa tjänsters funktionssätt, och låta nationella, regionala och lokala myndigheter bidra aktivt i arbetet, i linje med artikel 16 i EG-fördraget.

Regionkommittén välkomnar att subsidiaritetsprincipen respekteras genom att medlemsstaterna är fria att definiera vad de anser utgöra en tjänst i allmänhetens intresse, så som den definieras i kommissionens meddelande, samt genom att de är fria att besluta att inrätta denna tjänst.

ReK anser emellertid att kommissionens bidrag inte lever upp till de förväntningar som de olika berörda aktörerna med rätta har när det gäller såväl dessa tjänsters roll och funktion som de perspektiv som läggs fram i kommissionens meddelande.

ReK kan också konstatera att kommissionens meddelande visserligen bidrar till att klargöra hur viktiga tjänster i allmänhetens intresse är för EU men att de inte har något rättsligt värde i gemenskapens regelhierarki och endast kan betraktas som en avsiktsförklaring som inte binder kommissionen att fatta vissa beslut.

Kommittén har följande synpunkter och rekommendationer om meddelandet från kommissionen.

1. Tjänster i allmänhetens intresse och deras roll i EU

1.1. Regionkommittén kan med intresse konstatera att kommissionen i sin definition av tjänster i allmänhetens intresse tar fasta på tjänsternas särskilda art och deras både sociala och ekonomiska roll, särskilt genom att ta upp ett så brett område som bör täckas in genom dessa tjänster. ReK gläder sig i samband med detta åt att kommissionen uttryckligen påpekar att hänsyn skall tas till vissa grupperas särskilda behov (t.ex. funktionshindrade och låginkomsttagare) och att grundläggande tjänster skall ha fullständig geografisk täckning även i avlägsna och svårtillgängliga områden, och inte enbart baseras på lönsamhetskriterier. På så sätt kan dessa områdens ekonomiska utveckling stärkas och deras ekonomiska och sociala utvecklingsnivå höjas.

1.2. ReK anser alltså att tjänster i allmänhetens intresse utgör en del av den europeiska sociala modellen och att de bidrar till de grundläggande värdena solidaritet och sammanhållning. Därigenom spelar de också en stor roll för att uppnå de viktigaste målen i EU:s politik.

1.3. ReK konstaterar att kommissionen utgår från en vag definition av tjänster i allmänhetens intresse. Definitionen förtydligar inte tjänsternas art eller funktion och upprätthåller förvirringen i gemenskapsrätten om den rättsliga innebörden av förpliktelsen att tillhandahålla tjänster i allmänhetens intresse.

1.4. ReK vill påminna om att definitionen av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i artikel 16 i EG-fördraget också är alltför allmänt hållen: "sådana tjänster utförs på grundval av principer och villkor som gör det möjligt för dem att fullgöra sina uppgifter". Genom denna formulering medges i och för sig dessa tjänsters särart, men den lämnar fältet öppet för tolkningar i och med att det saknas en allmän ram som definierar bedömningskriterier för deras roll och villkor för deras tillämpning. Kommittén anser emellertid att artikel 16 bör få ett tydligare innehåll i samband med att kommissionen utarbetar en rad bestämmelser för de olika tjänstesektorerna.

1.5. ReK vill att man på fördragsnivå fastställer gemensamma värderingar och principer som bör ligga till grund för genomförandet av dessa tjänster i EU. Det skulle innebära en gemensam referensram på gemenskapsnivå.

2. Tjänster i allmänhetens intresse och deras betydelse för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i EU

2.1. ReK uppskattar att kommissionen direkt hänvisar till den avgörande roll som tjänster i allmänhetens intresse spelar för att stärka ekonomisk, social och territoriell sammanhållning. Kommittén anser att kraven på ekonomisk, social och territoriell sammanhållning bör prioriteras vid val av tjänster i allmänhetens intresse och vid reglering av tjänsterna. ReK vill dessutom framhålla de lokala och regionala myndigheternas mycket viktiga roll för att definiera och planera tjänster i allmänhetens intresse.

2.2. ReK vill påminna om att ekonomisk och social sammanhållning ur denna synvinkel är en princip som enligt artikel 2 i fördraget går före konkurrenspolitiken, i och med att system med indirekt förvaltning av tjänster i allmänhetens intresse skall inriktas på att öka medborgarnas välbefinnande. Därför bör tjänster i allmänhetens intresse ingå som en fullvärdig del av gemenskapspolitiken, medan deras uppgifter skall definieras tydligt i artikel 3 i fördraget, eftersom deras båda målsättningar allmänt intresse och konkurrens båda handlar om att tillmötesgå medborgarnas behov och rätten till samhällsomfattande tjänster.

2.3. ReK stöder att rätten till samhällsomfattande tjänster skall garanteras långsiktigt och ställer sig därför frågande till kommissionens sätt att formulera sig i meddelandet då

samhällsomfattande tjänster beskrivs som ett tillfälligt system "under övergången från monopol till en öppen konkurrenssituation".

2.4. Med tanke på detta vill ReK att större tonvikt läggs på de vägledande principer som kommissionen i sitt meddelande lägger fram för inrättandet av tjänster i allmänhetens intresse:

- Myndigheterna har rätt att skapa tjänster i allmänhetens intresse om de bedömer att marknadskrafterna inte förväntas leda till att denna tjänst tillhandahålls på ett tillfredsställande sätt, och låta tjänsten omfattas av en förpliktelse.
- Garantin för allmän tillgång, dvs. skyldigheten att tillhandahålla en viss tjänst inom hela det geografiska området till rimliga kostnader för användarna och på en kvalitetsnivå som är jämförbar inom hela området.
- Förpliktelsen att ge grundläggande tjänster fullständig geografisk täckning, även i avlägsna och svårtillgängliga områden och problemfyllda storstadsområden.
- Att man tar nödvändig hänsyn till de grundläggande naturtillgångarna och begränsade resurserna (som luft och vatten) i deras egenskap av "allmänna tillgångar" som i synnerhet kan förvaltas av offentliga organ, inrättningar eller företag.

2.5. ReK vill också påminna om hur viktigt det är att principen om likabehandling tillämpas vid finansieringen av tjänster i allmänhetens intresse i regioner i EU:s randområden, i bergsområden och i glesbygdsområden för att främja inte bara ekonomisk och social sammanhållning utan också en (lokal och regional) hållbar utveckling och skapande av nya arbetstillfällen. Detta innebär att man måste se över villkoren för finansiering av tjänster i allmänhetens intresse och särskilt se till att det finns möjlighet till avgiftsutjämning av solidaritets-skäl. Förutsättningen för en sådan utjämning är att det verkligen gäller inrättandet av tjänster i allmänhetens intresse. I detta sammanhang delar kommittén inte kommissionens åsikt i den centrala frågan om statsstöd till tjänster i allmänhetens intresse, däribland stöd av mindre betydelse. Kommissionen tillstår visserligen att de extrakostnader som uppstår till följd av förpliktelsen att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster måste täckas men begränsar statsstödet till endast denna kostnad. På så sätt utesluter detta enligt kommissionens meddelande t.ex. finansieringsformer som bygger på utjämningsbidrag. Kommissionen bör tydliggöra att begränsningen till extrakostnader inte får hindra de olika medlemsländerna att efter sina förutsättningar och behov tillgripa olika utjämningsystem som har till syfte att skapa likvärdiga förutsättningar inom olika delar av landet att tillhandahålla tjänster i allmänhetens intresse.

2.6. ReK vill påpeka att begreppet territoriell sammanhållning, som är så viktigt både för den ekonomiska och sociala sammanhållningen och för tillhandahållandet av tjänster i allmänhetens intresse, erkänns i fördragets artikel 16 om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, men däremot inte bland fördragets grundprinciper. Kommittén anser att de artiklar i fördraget som handlar om ekonomisk och social sammanhållning också bör hänvisa till territoriell sammanhållning.

2.7. Med tanke på den förestående utvidgningen anser ReK att tjänster i allmänhetens intresse bör spela en avgörande roll för den territoriella sammanhållningen och genomförandet av gemenskapens regelverk i de länder där utvecklingsnivån är betydligt högre än dagens genomsnittsnivå inom EU.

3. Tillämpning av subsidiaritetsprincipen vid etablering och utformningen av tjänster i allmänhetens intresse

3.1. ReK ställer sig bakom kommissionens hänvisning till att subsidiaritetsprincipen skall ligga till grund för valet av tjänster i allmänhetens intresse och deras utformning genom att hävda följande: "Kriterierna för tjänster i allmänhetens intresse bör utformas på olika nivåer, beroende på vad som är lämpligast i varje enskilt fall på gemenskapsnivå, nationell nivå eller på regional eller lokal nivå".

3.2. ReK delar kommissionens åsikt om att det i enlighet med subsidiaritetsprincipen först och främst bör beslutas på lokal nivå om en tjänst är att betrakta som en tjänst i allmänhetens intresse och i vilka former den bör utföras. Detta skall ske med hänsyn till medlemsstaternas grundlagar.

3.3. ReK anser att den lokala och regionala nivån, som är närmast de berörda medborgarna, är mest skickad att avgöra frågor gällande sådana tjänsters natur, administration och kvalitet. Därvid skall den berörda befolkningens villkor tas i beaktande.

4. Tillämpning av konkurrensprinciper på de uppgifter som tjänsterna i allmänhetens intresse skall omfatta

4.1. ReK anser att kommissionens klargöranden om förhållandet mellan tjänster i allmänhetens intresse och den inre marknaden inte är uttömmande, eftersom övervägandena om EU:s konkurrenspolitik inte jämföras med övervägandena om tjänster i allmänhetens intresse.

4.2. ReK noterar i detta sammanhang de tre principer som ligger till grund för tillämpningen av artikel 86 i fördraget gällande konkurrens och önskar tillföra följande aspekter med avseende på tjänster i allmänhetens intresse:

— Gemenskapen skall förhålla sig neutral till om företag är offentliga eller privata: Det finns inte nödvändigtvis något samband mellan privatisering av offentliga företag med hänvisning till konkurrenspolitiken och utövandet av tjänster i allmänhetens intresse, eftersom de sistnämnda kan genomföras av såväl privata som offentliga företag. Den indirekta förvaltningen av tjänster i allmänhetens intresse skall styras av principerna om nytta, effektivitet och närhet till medborgarna.

— Frihet för medlemsstaterna innebär att det i första hand är medlemsstaternas ansvar att avgöra om en tjänst ligger i allmänhetens intresse. Detta skall ske utgående från verksamhetens kärninnehåll med undantag för kontroll för att spåra uppenbara felaktigheter. Denna princip bör i enlighet med subsidiaritetsprincipen tillämpas med början i lokal och regional nivå med beaktande av de särskilda socioekonomiska förhållandena i berörda områden.

— Proportionalitet enligt artikel 86.2 innebär att man beaktar de medel som krävs för att garantera att tjänster i allmänhetens intresse utförs och att man i motsats till vad kommissionen anser måste tillse att dessa medel inte får störa handeln till följd av faktorer som avlägset eller avskilt belägna områden, social utslagning, hållbar utveckling osv. Tillgången till alla väsentliga tjänster måste garanteras.

4.3. För att ge kommuner och regioner ökad rättssäkerhet i produktionen av tjänster i allmänhetens intresse menar kommittén att sekundärrätten (direktiv, gruppundantagsförordningar, meddelanden) måste ge definitioner gällande den europeiska konkurrensrättens räckvidd och tillämpning. Med tanke på detta välkomnar kommittén kommissionens insatser för att förtydliga praxis på området med exempelkataloger och databaser. Det skulle emellertid vara önskvärt med generella bestämmelser med en lagstiftningskaraktär som går längre än en samling beslut i enskilda fall.

5. Tillämpning av effektivitetsprincipen när det gäller att utforma och utföra tjänster i allmänhetens intresse

5.1. ReK anser det vara av största vikt att de uppgifter som tjänster i allmänhetens intresse skall omfatta motsvarar de behov som konstaterats hos användarna. Kommittén ställer sig bakom kraven på effektivitet och kvalitet med avseende på de tjänster som tillhandahålls användarna.

5.2. ReK förordar att alla berörda myndigheter inom EU utformar tjänsterna i allmänhetens intresse så att tillhandahållna tjänster är av hög kvalitet, att driften effektiviseras och att konsumentskyddet garanteras samt att gemensamma vägledande normer utarbetas när det gäller:

- tjänsternas kvalitet,
- finansieringen av tjänsterna,
- insyn i utförandet av tjänsten och finansiering,
- utvärdering av tjänsterna och användarnas kontroll m.m.

De allmännyttiga tjänsterna präglas av juridisk osäkerhet, och såtillvida som det är offentliga eller privata storföretag som står för denna typ av tjänster (tjänster av allmänt intresse och tjänster av allmänt ekonomiskt intresse) anser kommittén det vara viktigt med ett starkt konsumentskydd. Konsumenterna är försvarslösa ifall dessa storföretag inte skulle uppfylla sina åtaganden i fråga om kvalitet eller pris eftersom dessa företag har en näst intill dominerande ställning.

5.3. ReK ansluter sig till de grundprinciper som läggs fram i kommissionens meddelande när det gäller grunden för hur tjänster i allmänhetens intresse skall utföras:

- De grundläggande förpliktelserna bör definieras klart, så att allmänheten kan garanteras tjänster av hög kvalitet.
- Avgifter, avtalsvillkor och möjligheter att välja leverantör och finansieringsform bör framgå klart och tydligt.
- Konsumenterna skall garanteras allmän tillgång.
- Det bör finnas möjlighet att välja mellan olika tjänster och, om så är tillämpligt, mellan olika tjänsteleverantörer, under faktisk konkurrens mellan dessa.
- Det skall göras en oberoende utvärdering och översyn av marknadsaktörerna.

6. Förstärkning av ett tänkande som grundar sig på ansvaret för det allmänna bästa

6.1. ReK vill framföra följande:

- Artikel 16 i fördraget är bara tillämplig på tjänster av allmänt ekonomiskt intresse och inte på alla tjänster i allmänhetens intresse och att kommissionen underförstått bekräftar detta eftersom den endast hänvisar till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i samband med konkurrenspolitiken, vilket bidrar till att upprätthålla förvirringen i gemenskapsrätten om den rättsliga innebörden av förpliktelsen att tillhandahålla tjänster i allmänhetens intresse.
- Tjänsterna i allmänhetens intresse omfattas inte av gemenskapsrätten endast i egenskap av samhällsomfattande tjänster, tjänster av allmänt ekonomiskt intresse och offentliga tjänster, särskilt när det gäller beslut från EG-domstolen.
- EG-domstolens rättspraxis, som erkänner tjänster i allmänhetens intresse och deras roll i samhället, är till sin natur föränderlig eftersom den endast är tillämplig från fall till fall. Den kan med andra ord inte i sig garantera rättssäkerheten för aktörer som tillhandahåller tjänster i allmänhetens intresse.

6.2. ReK konstaterar att det finns en viss rättsosäkerhet i fördraget när det gäller tjänster i allmänhetens intresse och anser att kommissionen i sitt meddelande närmar sig frågan som om den avvek från det gemenskapsrättsliga systemet (fri konkurrens), vilket står i konflikt med både andan och ordalydelsen i artikel 16 om EG:s principer. I stället borde man vidta åtgärder som ger positiva återverkningar på tjänster i allmänhetens intresse särskilt när det gäller att gynna den sociala och territoriella sammanhållningen.

6.3. ReK anser att åligganden i allmänhetens intresse skall ingå i EU:s grundläggande målsättningar på samma sätt som genomförandet av inre marknaden, under hänsyn till subsidiaritetsprincipen. På så sätt är införandet av en inre marknad och fullföljandet av tjänster i allmänhetens intresse kompletterande målsättningar i det europeiska bygget, samtidigt som den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen inom EU förstärks. Att besluta om, utforma och organisera tjänsterna i allmänhetens intresse är i första hand regionernas och kommunernas ansvar. I detta sammanhang anser kommittén att det finns ett akut behov av att EU-nivån tydligare än hittills verkar för att man vid sidan av jakten på ökad konkurrenskraft skall ta hänsyn till ett tänkande som utgår från det allmänna bästa. Grundläggande kriterier för tjänsterna i allmänhetens intresse är att det finns likaberättigad

tillgång, försörjningstrygghet, tjänstekvalitet samt demokratisk kontroll och offentligt ansvar för tjänsterna.

6.4. ReK förespråkar att tjänster i allmänhetens intresse skall få rättsligt erkännande i fördraget och föreslår att dessa tjänsters roll i lämplig form tas in i fördragets artikel 3 för att stödja medlemsstaternas befogenhetsutövning när det gäller tjänster i allmänhetens intresse.

7. En gemensam europeisk referensram beträffande målsättningarna för tjänster i allmänhetens intresse och hur de utförs

7.1. Regionkommittén har med intresse tagit del av de riktlinjer som kommissionen föreslagit vad gäller den europeiska strategin och vilken roll tjänsterna i allmänhetens intresse skall ha i gemenskapspolitiken, däribland följande:

- Tjänster i allmänhetens intresse spelar en avgörande roll genom att de bidrar till den europeiska ekonomins konkurrenskraft och till bättre kvalitet och starkare konsumentskydd.
- Tjänster i allmänhetens intresse spelar en avgörande roll för att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen: Att det finns nät av tjänster i allmänhetens intresse är en väsentlig faktor för sammanhållningen i framför allt landsbygdsområden och krisdrabbade tätorter.
- Medlemsstaternas frihet att definiera vad de anser utgöra en tjänst i allmänhetens intresse måste utgå från subsidiaritetsprincipen.
- Det bör anges i artikel 16 i fördraget att tjänster i allmänhetens intresse främjar den sociala och territoriella sammanhållningen.
- Det krävs en strategi som föregriper marknadens utveckling och som i samarbete med nationella, regionala och lokala myndigheter kan bidra till en europeisk samsyn om tjänster i allmänhetens intresse.

7.2. ReK anser att dessa principer är i linje med vissa av kommitténs synpunkter på tjänster i allmänhetens intresse, men att de är mycket allmänt hållna och inte riktigt uppfyller målen. Kommissionens hållning är motsägelsefull eftersom den i meddelandet prioriterar en snabbare avreglering av den offentliga sektorn som en omedelbar reaktion på dessa riktlinjer.

7.3. Utöver ett juridiskt erkännande av åligganden i allmänhetens intresse i fördraget förordar kommittén utarbetandet av en samling gemensamma referenser som skulle kunna ge vägledning om verksamheten inom tjänster i allmänhetens intresse i EU.

7.4. Kommittén noterar med intresse hänvisningen i kommissionens meddelande till övriga gemenskapsåtgärder som också tjänar syften som konsumentskydd, ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, och samtidigt bidrar till att tjänster i allmänhetens intresse kan genomföras på tillfredsställande villkor, framför allt två initiativ som hänger direkt samman med politiken för regional utveckling i Europa:

- Antagande av regional utvecklingsplanering i europeiskt perspektiv (ESDP) som innehåller politiska nyckelfrågor för denna planering.
- Skapandet av ett europeiskt forskningsområde med syftet att "territorialisera" forsknings- och elektroniknätverken.

7.5. ReK anser att dessa gemenskapsinitiativ är viktiga för den framtida strategin för regionalpolitiken och strukturfonderna, inte minst när det gäller utvecklingen av ett transnationellt och interregionalt samarbete som bygger på principen om flera maktcentra och skapandet av transeuropeiska nät av tjänster i allmänhetens intresse.

7.6. För att komplettera sin granskning och inför utarbetandet av ett nytt yttrande till regeringskonferensen 2004 har kommittén för avsikt att genomföra en studie av definitionen och planeringen av tjänster i allmänhetens intresse i de olika medlemsstaterna.

Bryssel den 20 september 2001.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén — Att hjälpa små och medelstora företag att bli digitala"

(2002/C 19/05)

BAKGRUND

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén — Att hjälpa små och medelstora företag att bli digitala (KOM(2001) 136 slutlig).

Kommissionens beslut av den 22 mars 2001 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i detta ärende.

Beslutet av Regionkommitténs ordförande den 10 april 2001 att ge utskott 6 — i uppdrag att utarbeta ett yttrande i detta ärende.

Handlingsplanen e-Europa 2002 — Ett informationssamhälle för alla, som stöddes av Europeiska rådet vid mötet i Feira.

Slutsatserna från Europeiska rådets möten i Lissabon och Stockholm om fler politiska åtgärder för att göra EU till världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi.

Regionkommitténs yttrande om lokala och regionala myndigheters roll i samarbetet mellan utbildningsinstitutioner och arbetsliv (CdR 346/96 fin) ⁽¹⁾.

ReK:s yttrande om "Meddelande från kommissionen: Näringslivspolitikens utmaningar i den kunskapsbaserade ekonomin — Förslag till rådets beslut om ett flerårigt program för företag och företagsamhet, 2001–2005" (CdR 185/2000 fin) ⁽²⁾.

ReK:s yttrande om "Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet — Innovation i en kunskapsstyrd ekonomi" (CdR 468/2000 fin) ⁽³⁾.

ReK:s yttrande om "Rapporten från arbetsgruppen för enklare företagsvillkor (BEST-gruppen)" och "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén — Att främja företagarganda och konkurrenskraft — Kommissionens svar på rapporten från BEST och dess rekommendationer" (CdR 387/1999 fin) ⁽⁴⁾.

ReK:s yttrande om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Ett europeiskt initiativ inom elektronisk handel" (CdR 350/97 fin) ⁽⁵⁾.

Det utkast till yttrande (CdR 198/2001 rév.) som utskott 6 antog enhälligt vid sitt sammanträde den 2 juli 2001 (föredragande: Constance Hanniffy (IRL-PPE), ledamot av Offaly County Council och Midlands Regional Authority).

De små och medelstora företagen har en nyckelroll för ekonomisk tillväxt och nya arbetstillfällen inom EU men använder sig relativt lite av informations- och kommunikationsteknik vid sina handelstransaktioner. Ett antal hinder påverkar deras möjligheter att ta till vara alla fördelar som den nya tekniken erbjuder.

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande enhälligt vid sin 40:e plenarsession den 19–20 september 2001 (sammanträdet den 19 september).

⁽¹⁾ EGT C 116, 14.4.1997, s. 98.

⁽²⁾ EGT C 22, 24.1.2001, s. 10.

⁽³⁾ EGT C 253, 12.9.2001, s. 20.

⁽⁴⁾ EGT C 293, 13.10.1999, s. 48.

⁽⁵⁾ EGT C 180, 11.6.1998, s. 19.

1. Regionkommitténs synpunkter på meddelandet

1.1. Regionkommittén uppskattar att meddelandet försöker kartlägga vilka hinder små och medelstora företag stöter på när de skall optimera sin användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT), och att meddelandet också föreslår ett antal åtgärder för att komma till rätta med dessa hinder och hjälpa små och medelstora företag att bli digitala.

1.2. ReK vill ge kommissionen ett erkännande för det arbete som hittills utförts för att skapa fördelaktigare omständigheter för e-handeln, inte minst ansträngningarna för att skapa tydliga och logiska rättsliga ramar på EU-nivå.

1.3. ReK inser att det krävs snabba och effektiva insatser för att hjälpa de små och medelstora företagen att utnyttja informations- och kommunikationstekniken. Med tanke på att endast 42 % av de små och medelstora företagen i EU har tillgång till Internet och att denna teknik utvecklas så snabbt vill ReK uppmana kommissionen och medlemsstaterna att prioritera arbetet med detta initiativ för att göra företagen digitala. ReK hoppas också att man anslår tillräckliga medel för att initiativet skall kunna leda till konkreta resultat. ReK tror att resultatet av initiativet kan påverka EU:s framtida konkurrenskraft betydligt.

1.4. Kommittén befarar att kampanjen inte kommer att uppnå sina breda mål på grund av att den är beroende av ett antal olika finansieringsinstrument och stödåtgärder inom ett stort antal politikområden som prioriteras olika högt.

1.5. Kommittén är rädd att enskilda fonder kommer att främja digital teknik olika mycket i olika regioner och olika sektorer. Kommittén vill också ifrågasätta möjligheten att integrera informationssamhället i strukturfonderna och undrar om sådana projekt verkligen kan få tillräckliga investeringar.

1.6. ReK är missnöjd över att det finns mycket få hänvisningar till lokala och regionala myndigheter i fråga om de elva åtgärdsområden som redovisas i meddelandet. I samband med detta vill ReK påpeka att lokala och regionala myndigheter redan ger direkt och indirekt stöd till små och medelstora företag och har potential att bidra till många av de åtgärder som föreslås för kampanjen.

1.7. Kommittén är mycket oroad över att de sociala och ekonomiska klyftorna mellan olika regioner riskerar att bli större genom att ett glapp uppstår när det gäller digital teknik. ReK är inte säker på att detta går att lösa enbart genom att ge marknadskrafterna fritt spelrum. Digital utveckling tillsam-

mans med lämplig infrastruktur är en förutsättning för socio-ekonomisk utveckling.

1.8. ReK godtar att den stora potential som finns inom den kunskapsbaserade ekonomin innebär att vissa regioner har större chanser än andra att dra nytta av detta. ReK vill betona att GoDigital-initiativet bör ta itu med de verkliga problem som de små och medelstora företagen står inför, särskilt i mindre gynnade perifera områden inom EU.

2. Regionkommitténs rekommendationer beträffande meddelandet

2.1. Den digitala teknikens penetration

2.1.1. Kommittén är oroad över att det går så långsamt för små och medelstora företag att ta till sig den digitala tekniken och anser att det krävs en heltäckande lösning som omfattar kompetens, inställning, utbildning och stöd. Därför är GoDigital-initiativet mycket välkommet, men ReK misstänker att den synergi som krävs för att skynda på framstegen inte kommer att uppnås genom medlemsstaternas insatser om dessa inte samordnas, samt om medlen kommer från flera olika källor.

2.1.2. ReK vill betona att kompetensutvecklingen måste ske inom befintliga program. Fler band bör knytas mellan det formella utbildningssystemet och de små och medelstora företagen. Det bör tillhöra normen att läroplanen för högskolestudier omfattar digital teknik. Det bör gälla alla utbildningar, såväl ekonomivetenskap som humaniora och samhällsvetenskapliga ämnen. I detta hänseende är det bra med initiativ som eLearning och EICTA.

2.1.3. ReK vill framhålla att ett särskilt problem är att det i många områden saknas kompetenta utbildare. Detta har medfört en risk för att de små och medelstora företagen inte utnyttjar befintlig hård- och mjukvara till fullo. ReK betonar att det inte räcker med en koncentrerad insats inom det formella utbildningssystemet, utan att det också behövs kreativa lösningar, till exempel följande:

- Att utveckla personliga mentorskap genom redan befintliga nätverk.
- Att utveckla IKT-sektorns roll när det gäller att producera billiga system för kundstöd, som tekniska stödtjänster och e-inlärning på Internet med särskild inriktning på små och medelstora företag.
- Att använda den kompetens som finns inom offentlig service för att stödja små och medelstora företag.
- Möjligheten till skatteincitament med avseende på små och medelstora företags utgifter för informations- och kommunikationsteknik och e-inlärning.

2.1.4. ReK anser att nationella, internationella och särskilt interregionala nätverk måste stärkas och ges fastare form. De befintliga partnerskapssamarbetena (exempelvis företagssammanslutningar) måste ges en större roll. Initiativ i stil med uppföljningen av GoDigital-initiativet, GD Näringslivs satsning med anslag till att anordna nationella och regionala konferenser, måste upprepas. Det bör helst ske i början av 2002 för att förstärka nätverksprocessen.

2.1.5. Vi rekommenderar att man anordnar en konferens för att diskutera regionala strategier och exempel på lyckade e-handelsprojekt. Det skulle kunna bidra till processen att bygga upp tron på den egna kapaciteten och till att de små och medelstora företagen utvecklar användningen av informations- och kommunikationsteknik på grund av efterfrågan.

2.1.6. Regionkommittén rekommenderar att man inom alla system för stöd till nystartade företag skall uppmana företagen att redan från början integrera digitalteknik.

2.1.7. För att nå fler personer bör man utöka det i dag mycket begränsade antalet test och insatser för att finna bästa metoder som ingår i IST-programmet.

2.2. *Bästa möjliga användning av strukturfonder och andra finansieringsinstrument*

2.2.1. ReK inser att de 400 miljoner euro som anslås från ERUF innebär en stor potential för de nya innovativa åtgärderna. Det finns ett behov av att främja digital teknik som drivkraft för innovationer genom att peka på nya hittills okända möjligheter. Medlen från denna fond bör i första hand gå till sådana projekt, eftersom ReK misstänker att IKT-projekt inte kommer att dra till sig lämpliga investeringar inom ramen för strukturfonderna.

2.2.2. Särskilt stöd bör riktas till mindre företag (med 1–9 anställda) för att höja dagens låga användningsnivå och öka deras potential att skapa nya arbetstillfällen.

2.2.3. ReK anser att den benchmarking som föreslås i meddelandet även skall omfatta en genomgång av hur effektiva och samordnade fonderna är när det gäller stöd till små och medelstora företag och användningen av informations- och kommunikationsteknik.

2.2.4. Kommittén är medveten om att den höga kostnaden är ett problem för de små och medelstora företagen, särskilt i samband med underhåll av och stödtjänster för informations- och kommunikationstekniken. Man bör sammanställa information om olika möjligheter till stöd för små och medelstora

företag från strukturfonderna och andra stödprogram. Denna information bör göras läsbar och lättillgänglig så att små och medelstora företag och egenföretagare lättare får tillgång till informationen.

2.3. *Den offentliga sektorns roll*

2.3.1. ReK betonar att e-förvaltning och andra initiativ från den offentliga sektorn kan spela en avgörande roll för att främja små och medelstora företags användning av digital teknik. Det första mötet med den kunskapsbaserade ekonomin sker ofta i kontakten med regioner och medlemsstater i frågor som skattebetalning, momsavstämning, tillståndsgivning, ansökan om patent/varumärkesregistrering samt arbetslagstiftning. De små och medelstora företagens administrationsbörda kan minska om e-förvaltningsinitiativen utvecklas och samordnas ytterligare.

2.3.2. Medlemsstaternas initiativ skall rikta in sig på de små och medelstora företagens behov. I relevanta fall skall omprioriteringar göras inom programmen för att snabbare utveckla myndigheternas kontakt med företagen inom områden som företagsregistrering, statliga stödprogram, statistisk rapportering samt fakturering för tillhandahållande av varor och betalningar.

2.3.3. Att utveckla den lokala förvaltningen är enligt ReK en nyckelfaktor för att lyckas i framtiden. För att visa vilken potential den kunskapsbaserade ekonomin har för näringslivet kan man peka på följande exempel: aktiv dialog med små och medelstora företag, digital demokrati, partnerskap mellan offentlig och privat sektor, initiativ för lokal samhällsutveckling samt utveckling av lokala informationscentrum.

2.3.4. ReK vill uppmana kommissionen att lägga fram konkreta förslag för att bredda åtgärderna inom dessa områden under de kommande två åren.

2.4. *De regionala och lokala myndigheternas roll*

2.4.1. ReK uppskattar att meddelandet hänvisar till regionala strategier men hoppas att det går att rätta till den helt ofullständiga bild som meddelandet ger av de lokala och regionala myndigheternas roll. Kommissionen måste ta större hänsyn till denna nivå för att stärka dess roll under genomförandet av initiativen.

2.4.2. ReK anser att de lokala och regionala myndigheternas roll bör nämnas i samband med alla de föreslagna åtgärder där lokalt och regionalt deltagande är lämpligt. Ett koncentrerat regionalt och lokalt deltagande föreslås på områden som benchmarking, informationsspridning, åtgärder för att stärka företagets tro på sig själva och öka medvetenheten, översynen av finansieringssystem, den offentliga sektorns verksamhet samt övervakning.

2.5. Social sammanhållning

2.5.1. Kommittén är oroad över att bredbandsnätet byggs ut så sakta i avlägsna områden och landsbygdsområden. ReK skulle därför uppskatta om kommissionen tog initiativ till ett erfarenhetsutbyte mellan regioner om hur man stöder utvecklingen av detta eller alternativ infrastruktur som trådlös teknik.

2.5.2. Kommittén konstaterar att det visserligen finns en bredbandsstruktur, men i vissa regioner erbjuder denna inte tillräckliga möjligheter att ansluta företag, hushåll, skolor, bibliotek etc. Ur ekonomisk synvinkel är det ofta inte intressant för kabelföretagen att göra dessa anslutningar. Utan denna infrastruktur blir det betydligt svårare att främja andra initiativ som syftar till att öka Internetanvändningen. Kommittén skulle gärna se att detta problem ges högre prioritet och finansiell stöd, så att sådana anslutningar kan möjliggöras.

2.5.3. Kommittén rekommenderar följaktligen att man under den pågående fasen, där det gäller att samla in och analysera uppgifter, särskilt uppmärksammar regionala skillnader i graden av IKT-användning. Om det vid översynen efter halva tiden visar sig att sammanhållningen hotas bör man överväga nya prioriteringar när finansieringsmedlen fördelas.

2.6. Säkerhetsmässiga och rättsliga aspekter

2.6.1. ReK är medveten om att framsteg gjorts när det gäller säkerhet och rättsliga frågor. Man måste lösa de problem med gränsöverskridande handel som kan hindra små och medelstora företags verksamhet. Det vore lämpligt att utarbeta en lättbegriplig sammanställning av situationen i dagsläget och på regional nivå se till att så många små och medelstora företag som möjligt får tillgång till denna sammanställning.

2.6.2. ReK skulle också välkomna ytterligare ansträngningar för att minska konsumenternas misstro och lösa reklamerationsfrågan. Detta skulle i sin tur minska de små och medelstora företagens oro över att konsumenternas osäkerhet skall göra att de föredrar större och mer välkända konkurrenter.

2.7. Benchmarking

2.7.1. ReK anser att den pågående riktmärkningen kommer att vara avgörande för GoDigital-initiativet, och kommittén välkomnar arbetet med att jämföra nationella och regionala strategier för att finna de bästa metoderna och även bidra till att fastställa mätbara mål för initiativet. ReK anser att detta är mycket viktigt.

2.7.2. ReK vill framhålla att även åtgärder på lokal nivå bör omfattas av detta arbete.

2.7.3. Kommittén är orolig att "kommittén för benchmarking" med företrädare för alla medlemsstater inte kommer att ha tillräckligt stor sakkunskap för att ta med och utvärdera alla regionala och lokala insatser. Företrädarna för vissa medlemsstater har nämligen mycket lite kontakt med lokala och regionala myndigheter.

2.7.4. ReK vill även i detta yttrande beklaga att lokala och regionala myndigheter inte ges en officiell roll i den öppna samordningsmetoden — BEST-förfarandet. Det är obegripligt att lokala och regionala myndigheter inte ombeds medverka direkt när man skall utveckla och genomföra ett benchmarkingförfarande för regionala och lokala strategier för att uppmuntra små och medelstora företag att använda informations- och kommunikationsteknik.

2.7.5. ReK efterlyser därför ett systematiskt riktmärkningsförfarande på regional nivå där regionala och lokala myndigheter samt företrädare för små och medelstora företag deltar direkt.

2.7.6. ReK anser att det minsta man måste göra är att anordna en EU-workshop om benchmarking av lokala och regionala strategier för att hjälpa små och medelstora företag att bli digitala. ReK samarbetar gärna med kommissionen för att genomföra detta.

2.8. Att genomföra initiativet

2.8.1. ReK vill framhålla hur viktig tidsfaktorn är i ett digitalt samhälle präglad av snabba förändringar. Det krävs snabba och effektiva åtgärder. Kommissionen måste se till att det planerade verksamhetsprogrammet genomförs ännu snabbare för att säkerställa att konkurrensfördelarna blir så stora som möjligt.

2.8.2. Kommittén är medveten om att det behövs lämplig övervakning av hur små och medelstora företag utvecklar sin användning av IKT när nya åtgärder skall utformas. Detta får emellertid inte bli en ursäkt för att skjuta upp insatser som är brådskande med tanke på att det redan klarlagts att små och medelstora företag inte anpassat sig särskilt mycket till informations- och kommunikationstekniken.

2.8.3. Den övervakningsgrupp som skall upprättas i medlemsstaterna måste få tillräckliga resurser och bland annat bestå av lokala och regionala myndigheter och företrädare för arbetet med att främja och stödja små och medelstora företags utveckling.

2.8.4. På grund av de erfarenheter som gjorts i vissa medlemsstater anser ReK att man i vissa fall kan ifrågasätta om euroinfocentrumet verkligen kan erbjuda alla de åtgärder som anges i meddelandet. ReK vill föreslå att man i dessa fall tar hjälp av mer interaktiva sätt att sprida GoDigital-initiativet, exempelvis genom lokala myndigheter.

2.8.5. Många av de hinder som framhålls i meddelandet kräver åtgärder på flera nivåer och inom olika politikområden.

Därför hoppas kommittén att de olika generaldirektoraten skall utveckla ett lyhört samarbete för att säkerställa att initiativet lyckas.

2.8.6. ReK samarbetar gärna med kommissionen så mycket som möjligt för att genomföra GoDigital-kampanjen. Vi hoppas att kommissionen beaktar de rekommendationer som läggs fram i detta yttrande.

Bryssel den 19 september 2001.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT

Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till rådets direktiv om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares rättsliga ställning"

(2002/C 19/06)

BAKGRUND

Förslag till rådets direktiv om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares rättsliga ställning (KOM(2001) 127 slutlig — 2001/0074 CNS)

Presidiets beslut av den 13 juni 2001 att i enlighet med artikel 265 femte stycket i EG-fördraget ge utskott 7 — utbildning, yrkesutbildning, kultur, ungdomsfrågor, idrott, medborgerliga rättigheter — i uppdrag att utarbета ett yttrande i frågan.

Det utkast till yttrande (CdR 213/2001 rév.) som utskott 7 antog den 29 juni 2001 (föredragande: Panagiótis Rígas EL-PSE).

Regionkommittén antog vid sin 40:e plenarsession den 19–20 september 2001 (sammanträdet den 19 september) enhälligt följande yttrande.

Regionkommittén synpunkter och rekommendationer

1. Regionkommittén delar kommissionens uppfattning att EU i dag och i synnerhet i framtiden på grund av det ständigt växande demografiska problemet otvivelaktigt behöver både hög- och lågkvalificerad arbetskraft. Därför ställer sig kommittén positiv till kommissionens ståndpunkt att EU bör omvandlas till ett attraktivt område för tredjelandsmedborgare genom garantier för juridiska, ekonomiska och sociala rättigheter, som kan jämföras med de rättigheter EU-medborgare åtnjuter.

2. Kommittén erkänner betydelsen och behovet av insatser från kommissionen som syftar till att harmonisera villkoren för tredjelandsmedborgare som är lagligt bosatta i en medlemsstat.

3. Regionkommittén betonar den avgörande roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar när det gäller att förtydliga och offentligt främja den "europeiska kulturens" gemensamma värden som hänger samman med invandring, såsom den etniska och kulturella mångfalden och behovet av åtgärder mot rasism och främlingsfientlighet.

4. Regionkommittén betonar att de lokala och regionala myndigheterna är viktiga aktörer när det gäller att säkerställa lika arbetsvillkor, tillgång till tjänster och beviljande av personliga och politiska rättigheter till invandrare som bosatt sig på mer permanent basis.

5. Regionkommittén ser föreliggande förslag till rådets direktiv som ett viktigt bidrag till utformningen av en mer enhetlig invandringspolitik på EU-nivå, som syftar till att överbrygga den ständigt växande klyftan mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft inom de ekonomiska sektorer där det anses nödvändigt.

6. Kommittén ställer sig positiv till följande villkor som kommissionen föreslår för beviljande av ställning som varaktigt bosatt: a) Fem år av laglig bosättning utan avbrott, b) minimikrav på egna försörjningsmedel, och c) personen får inte utgöra ett hot mot allmän ordning eller nationell säkerhet. Regionkommittén stöder även förslaget om likabehandling för varaktigt bosatta, oavsett nationalitet, som flyttar från en medlemsstat till en annan på grund av förändrade bostads- eller arbetsförhållanden.

7. Regionkommittén anser dock att de lokala och regionala myndigheterna bör delta såväl i utformningen som i tillämpningen av invandringspolitiken, eftersom de i stor utsträckning kan bidra med erfarenheter och välfungerande metoder i samband med integration av tredjelandsmedborgare. Att nätverk för deltagande av lokala och regionala myndigheter inrättas i syfte att sprida information om god praxis är av avgörande betydelse i detta hänseende. De lokala och regionala

myndigheternas viktiga roll bör förstärkas ytterligare genom att man insisterar på utbildning i europeisk kultur, särskilt för dem bland myndigheternas personal som agerar som deras språkrör utåt. I detta avseende påminner ReK om sitt yttrande om "Utbildning i EU-frågor för lokala och regionala myndigheter i Europa" (CdR 404/1998 fin).

8. Regionkommittén anser att det i detta syfte bör inrättas en ram för löpande samråd mellan kommissionen och Regionkommittén i frågor som berör invandring. I detta sammanhang anser kommittén att det är av största vikt att man säkerställer fri tillgång till information om den europeiska arbetsmarknadens behov av såväl hög- som lågkvalificerad arbetskraft inom den sekundära och tertiära sektorn.

9. Regionkommittén ställer sig positiv till de förfarandegarantier som föreslås i föreliggande förslag till direktiv till förmån för invandrare som vill uppnå ställning som varaktigt bosatt, i syfte att undvika felaktig hantering vid de ansvariga myndigheterna i medlemsstaterna.

10. Regionkommittén framhåller till sist än en gång följande rekommendation som kommittén framförde i sitt yttrande om EU:s stadga om grundläggande rättigheter:

"... den arbetsgrupp som har i uppgift att utarbeta stadgan om grundläggande rättigheter bör undersöka möjligheten att ge personer som varit bosatta en längre tid i en medlemsstat ett rättighetspaket som i största möjliga utsträckning överensstämmer med EU-medborgarnas rättigheter".

Bryssel den 19 september 2001.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT

Yttrande från Regionkommittén om:

- **"Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om en invandringspolitik för gemenskapen", och**
- **"Kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om ett gemensamt asylförfarande och en enhetlig status giltig i hela unionen för dem som beviljas asyl"**

(2002/C 19/07)

BAKGRUND

"Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om en invandringspolitik för gemenskapen" (KOM(2000) 757 slutlig).

"Kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om ett gemensamt asylförfarande och en enhetlig status giltig i hela unionen för dem som beviljas asyl" (KOM(2000) 755 slutlig).

Kommissionens beslut av den 1 februari 2001 att begära Regionkommitténs yttrande i frågan i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget.

Presidiets beslut av den 13 juni 2000 om att utarbeta ett yttrande i denna fråga och uppdrag åt, utskott 7 — utbildning, yrkesutbildning, kultur, ungdomsfrågor, idrott, medborgerliga rättigheter — att göra det förberedande arbetet.

Artiklarna 61–63 i Amsterdamfördraget.

Slutsatserna från Europeiska rådets möte i Tammerfors i oktober 1999.

Resultattavlan för framstegen i skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen (KOM(2000) 782 slutlig).

Regionkommitténs yttrande om "Migrationsströmmar i Europa" (CdR 227/1999 fin) ⁽¹⁾

Utkastet till yttrande (CdR 90/2001 rév. 2) som antogs av utskott 7 den 29 juni 2001 (föredragande: Theódoros Georgákis, EL-PSE).

Med beaktande av ovanstående antog Regionkommittén vid sin 40:e plenarsession den 19–20 september (sammanträdet den 20 september) enhälligt följande yttrande.

1. Regionkommitténs synpunkter och rekommendationer beträffande kommissionens invandringspolitiska förslag

1.1. Regionkommittén understryker att ekonomiska flyktingar och flyktingar enligt flyktingkonventionen (Genèvekonventionen) är två helt skilda ting som dock hänger nära samman. EU:s gemensamma invandrings- och asylpolitik måste dock under alla omständigheter ha gemensamma mål. Politiken stämmer inte alltid överens på alla punkter och det är därför viktigt att försöka komma till rätta med eventuella brister.

1.2. Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande som utgångspunkt för en dialog i syfte att skapa en gemensam invandringspolitik inom EU. Vid sidan om att beakta de humanitära aspekterna, som utgör en del av gemenskapens regelverk och som skapar en känsla av solidaritet och öppenhet inför omvärlden, utgör EU:s åldrande befolkning ett demografiskt problem som kommer att påverka unionens arbetsmarknad och sociala trygghetssystem. Det är därför viktigt att föra en invandringspolitisk dialog. Regionkommittén håller med kommissionen om att det bör införas minimibestämmelser för tredjelandsmedborgares inresa till och uppehålle i EU. Flyktingsmuggling bör dessutom bekämpas genom särskilda stödprogram för ursprungsländerna och genom bevakning av EU:s yttre gränser.

1.3. Regionkommittén håller med kommissionen om att det finns ett behov av att integrera tredjelandsmedborgare på

⁽¹⁾ EGT C 57, 29.2.2000, s. 67.

nationell, regional och lokal nivå. Kommittén vill dock betona att det på detta område finns ett mycket tydligt behov av lokalt samarbete. Ett framgångsrikt lokalt integrationssamarbete förutsätter en välbalanserad kostnadsfördelning mellan statlig, regional och lokal nivå. Detta är dessutom absolut nödvändigt om förvaltningarna på lokal nivå skall kunna ombesörja asylmottagningen. En framgångsrik politik kommer inte bara att bidra till att invandraren får del av regionens ekonomiska utveckling utan också till att minska främlingsfientlighet och rasism, så att man kan tala om en framgångsrik invandringspolitik i vidare bemärkelse.

1.4. Regionkommittén instämmer i att tredjelandsmedborgare redan vid ankomsten bör ges grundläggande rättigheter, om inte annat för att respektera de mänskliga rättigheterna. På den här punkten anser kommittén att dess roll är av särskild betydelse, eftersom det är förvaltningarna på lokal nivå som garanterar att invandrare tillerkänns dessa rättigheter och samtidigt ansvarar för integrationen av invandrare i samhället.

1.5. Regionkommittén instämmer i att man bör stärka samarbetet med invandrarernas ursprungsländer och transitländerna. Kommittén anser det också vara viktigt att vidta åtgärder för att bekämpa människohandel och människosmuggling.

1.6. Vid sidan om den gemensamma rättsliga ramen för inresa till och vistelse i EU anser Regionkommittén att tillgången till information om den europeiska arbetsmarknadens behov av specialiserad och icke-specialiserad arbetskraft är av stor betydelse för utformningen av en gemensam invandringspolitik.

1.7. Regionkommittén är övertygad om att man måste utforma och tillämpa en konkret plan på lokal och regional nivå för att förverkliga den sociala integrationen och därmed uppfylla den nationella plan som utgör själva ramen. På så sätt kan de lokala förvaltningarna bidra med sina unika karaktärsdrag och prioriteringar till ett verksamt genomförande av migrationspolitiken på det ekonomiska och sociala planet.

1.8. Regionkommittén betonar att det är nödvändigt att ge fullständiga grundläggande rättigheter till de tredjelandsmedborgare som befinner sig i EU:s medlemsstater utan att ha ansökt om uppehållstillstånd enligt gängse förfaranden, för att på så sätt komma till rätta med det utnyttjande, den dåliga behandling och den provocerande åtskillnad som inte hör hemma inom EU.

1.9. Regionkommittén välkomnar kommissionens mål om att bekämpa rasism och främlingsfientlighet. Regionkommittén kan spela en avgörande roll i detta hänseende, eftersom dylika åtgärder helst bör vidtas lokalt.

1.10. Regionkommittén anser det vara nödvändigt att invandringspolitiska frågor regelbundet remitteras till kommittén, så att EU kan uppmärksammas på potentiella problem och möjliga lösningar. Invandrarna kan på så sätt garanteras grundläggande rättigheter, eftersom de lokala och regionala myndigheterna spelar en avgörande roll på detta område.

1.11. Regionkommittén gör bedömningen att den planerade gemensamma invandringspolitiken även bör rikta sig till massmedia. Ett av målen för en gemensam invandringspolitik måste vara att tillämpa uppförandekodexar med vissa minimibestämmelser som förbjuder anstiftan av främlingsfientligt beteende.

2. Regionkommitténs ståndpunkter och rekommendationer beträffande förslaget om ett gemensamt asylförfarande

2.1. Regionkommittén anser att invandrings- och asylpolitiken har en mycket stark koppling till mottagarländernas lokalförvaltning och att denna politik påverkar gemenskapens regioner och kommuner direkt. Detta gäller både olika former av internationellt skydd (t.ex. av humanitära skäl) eller andra former av skydd (t.ex. tillfälliga uppehållstillstånd). Det är därför av största betydelse att man under lagstiftningsprocessen remitterar denna typ av frågor till Regionkommittén, så att kommittén kan uppmärksamma gemenskapen på eventuella problem och lyckade lösningar.

2.2. Regionkommittén menar att det är nödvändigt att göra en klar åtskillnad mellan asylsökande och flyktingar å ena sidan och ekonomiska flyktingar å andra sidan. Som ett första steg bör man därför införa ett gemensamt harmoniserat asylförfarande som är både rättvist och effektivt i samtliga medlemsstater.

2.3. Regionkommittén är övertygad om att begreppet "subsidiärt skydd" måste definieras på unionsnivå snarast möjligt, så att man kan komma till rätta med de stora skillnader — både teoretiska och praktiska — som råder mellan medlemsstaterna och som står i vägen för en gemensam lagstiftning.

2.4. Regionkommittén ställer sig positiv till ett enhetligt asylförfarande, som genom rättvisa och effektiva metoder kommer att leda till snabba, korrekta och välgrundade beslut.

2.5. Regionkommittén gör bedömningen att kortare handläggningstider och rättvisa beslut — som inte kan ifrågasättas — kommer att få positiv effekt på de lokala och regionala myndigheterna, som ofta får bära en tung börda genom att ansvara för mottagningen av stora grupper asylsökande.

2.6. Regionkommittén anser att kommissionen har legitima skäl att snabbt införa en harmoniserad miniminivå på det asylpolitiska området. Målsättningen är att på lång sikt skapa ett gemensamt asylsystem inom hela EU, med ömsesidig respekt för fattade beslut och förenklade metoder när man fastställer vilken medlemsstat som bär ansvaret för asylutredningen.

2.7. Regionkommittén anser (liksom FN:s flyktingkommissariat) att det är alltför tidigt att studera det gemensamma förfarandet i form av en s.k. one-stop shop, där en och samma instans prövar alla skyddsbehov. Man bör först fastställa de kriterier som skall gälla för asyl vid sidan av dem som anges i Genèvekonventionen samt studera vissa angränsande problem (beviljande av flyktingsstatus, avvisning, m.m.).

2.8. Regionkommittén håller med kommissionen om att åtgärder som syftar till att förhindra tillträdet till ett visst land inte får påverka asylförfarandet och den absoluta rätten till asyl. Denna rättighet innebär att den asylsökande måste vara fysiskt närvarande för att kunna söka asyl i ett visst land eller vid dess gräns om asylansökan skall vara giltig. Detta innebär att den asylsökande inte kan begära asyl i ursprungslandet. Mottagningen av asylsökande kan inte heller underlättas genom åtgärder för frivilligt återvändande.

2.9. Regionkommittén anser det vara absolut nödvändigt att det gemensamma asylförfarandet kompletteras med bestämmelser för mottagning av asylsökande, för att på så sätt undvika vidareflyttning inom EU.

2.10. Regionkommittén anser att det måste inrättas funktionella förläggningar där de asylsökande kan vistas fram till dess att beslut fattas i asylärendet. Dessa förläggningar bör byggas och förvaltas i nära samarbete med de lokala och regionala förvaltningarna, med beaktande av regionernas sär-

skilda behov och de speciella omständigheter som råder i området.

2.11. Regionkommittén ställer sig positiv till en återflyttningsspolitik där återvändandet sker frivilligt inom ramen för en effektiv och trovärdig asylpolitik. I detta hänseende är det viktigt att stödja program för frivillig återflyttning men också att integrera alla dem som beviljats asyl och som bedömts ha internationellt skyddsbehov. Samtidigt skall asylsökande som vägras asyl och saknar uppehållstillstånd kunna återföras med tvångsåtgärder till sitt hemland om de vägrar resa frivilligt.

2.12. Regionkommittén anser att integrationen av flyktingar och andra personer med internationell skyddsstatus förutsätter att man kan garantera dessa människor fullständiga individuella och medborgerliga rättigheter, bl.a. i fråga om hälso- och sjukvård, utbildning och arbete. Gemenskapens lagstiftning på detta område bör därför studeras närmare. Åtgärder bör även vidtas för att förhindra att bestämmelserna skiljer sig åt från en medlemsstat till en annan.

2.13. Regionkommittén stöder samarbetet mellan de regionala och lokala förvaltningarna i syfte att skapa sysselsättningsnätverk mellan olika regioner, för att man på så sätt skall kunna komma till rätta med bristen på specialiserad eller icke-specialiserad arbetskraft. Denna verksamhet bör ske i samarbete med behöriga myndigheter på nationell nivå, och för att inga extra kostnader skall tillkomma bör man utnyttja redan befintliga administrativa strukturer.

2.14. Regionkommittén välkomnar tanken om att flyktingarnas specialkunskaper bör utvecklas för att underlätta integration i lokalsamhället och få bättre spridning av arbetskraften.

2.15. Regionkommittén stöder idén om att personer med flyktingstatus bör ha rätt att fritt röra sig och vistas i hela unionen.

2.16. Regionkommittén ställer sig bakom kommissionens förslag om att de rättigheter som tillerkänns tredjelandsmedborgare som vistas lagligen i EU bör tjäna som utgångspunkt för personer med tillfälligt eller subsidiärt skyddsbehov.

2.17. Regionkommittén betonar slutligen att det är nödvändigt att få tillgång till olika informationskällor, analyser och gemensamma bedömningar. Det bör också utarbetas nya metoder för samarbete mellan nationella, regionala och lokala myndigheter i medlemsstaterna.

Bryssel den 20 september 2001.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT

Yttrande från Regionkommittén om "Rapport från kommissionen: Konkreta framtidsmål för utbildningssystemen"

(2002/C 19/08)

BAKGRUND

Kommissionens rapport till rådet – konkreta framtidsmål för utbildningssystemen (KOM(2001) 59 slutlig).

Kommissionens beslut av den 26 april 2001 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i denna fråga.

Regionkommitténs ordförandes beslut av den 11 juni 2001 att ge utskott 7 – utbildning, yrkesutbildning, kultur, ungdomsfrågor, idrott, medborgerliga rättigheter – i uppdrag att utarbeta ett yttrande.

Slutsatsen från Europeiska rådets möte i mars 2000 att rådet (utbildning) skall "allmänt dryfta konkreta framtida mål för utbildningssystemen med fokusering på gemensamma intressen, prioriteringar och respekt för den nationella mångfalden".

Europeiska kommissionen meddelande om "eLearning" (KOM(2000) 318 slutlig).

Europeiska kommissionens memorandum om livslångt lärande (KOM(2000) 1832 slutlig).

ReK:s yttrande om "Memorandum om livslångt lärande" (CdR 19/2001 fin) ⁽¹⁾.

ReK:s yttrande om "eLearning — Att planera morgondagens utbildning" (CdR 314/2000 fin) ⁽²⁾.

Det utkast till yttrande (CdR 89/2001 rév. 2) som antogs av utskott 7 den 29 juni 2001 [föredragande: Sean O'Neachtain, IRL–AE].

Allmän och yrkesinriktad utbildning bidrar till den ekonomiska och sociala sammanhållningen i Europa.

Behovet att säkerställa samma utbildningsmöjligheter för alla måste beaktas.

Den snabba tekniska förändringen får stora konsekvenser för samhälle och arbetsliv.

Den skiftande uppläggningsen av utbildningssystemen måste erkännas i hela Europeiska unionen.

Det är absolut nödvändigt att utrota analfabetism.

Kunskapsbehovet inom företagen och bland arbetsgivarna i allmänhet förändras snabbt, vilket måste tas i beaktande.

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande vid sin 40:e plenarsession den 19–20 september 2001 (sammanträdet den 19 september).

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens rapport "De konkreta framtidsmålen för utbildningssystemen".
2. ReK stöder de fem konkreta målen, som kan ligga till grund för samarbete på medellång sikt mellan utbildningsmyndigheter i EU.

⁽¹⁾ EGT C 357, 14.12.2001, s. 36.

⁽²⁾ EGT C 144, 16.5.2001, s. 34.

3. Kommittén beklagar att de regionala och lokala myndigheterna, som ofta har det politiska och ekonomiska ansvaret på utbildningsområdet i medlemsstaterna, inte

- blev involverade i formuleringen av de fem målen. ReK anmodar kommissionen att framdeles inkludera de lokala och regionala myndigheterna i en översyn av de fastställda målen och/eller för att utforma nya mål för medlemsstaternas utbildningssystem.
4. ReK anser det nödvändigt att alla unga erhåller en hög nivå på sina grundläggande kunskaper, inklusive sociala färdigheter, innan de lämnar utbildningssystemet.
 5. Kommittén vill att det skall slås fast att ett absolut mål för unionen är att "ingen ung person oavsett ålder får lämna skolsystemet utan tillfredsställande läs- och skrivkunskaper".
 6. Kommittén anser att det krävs ytterligare betoning på matematik och naturvetenskapliga ämnen och på åtgärder för att locka ungdomar att studera dessa ämnen i högstadiet, på gymnasiet och i postgymnasial utbildning, eftersom antalet ungdomar som studerar dessa ämnen minskar i vissa regioner. Man får dock inte förbise de humanistiska ämnenas betydelse som ett unikt medel för personlig utveckling när det gäller ansvarsmedvetande och kritisk bedömningsförmåga på alla områden.
 7. Det finns ett potentiellt problem i att ungdomar tidigt lämnar skolan för att ta arbeten med små utvecklingsmöjligheter.
 8. ReK efterlyser en stark betoning av fortbildning och av fortgående specificering av och utbildning i de nya färdigheter som krävs på arbetsplatserna. Särskilt informations- och kommunikationstekniken bör betonas eftersom den är nödvändig på en modern arbetsplats. Detta mål skulle underlättas av arbetspraktik och andra motsvarande arrangemang.
 9. Det behövs ett samarbete kring en strategi för lärlingsutbildning och ökad betoning på kvalificerade lärlingsprogram.
 10. ReK föreslår att det skall skapas ett program inom EU för att uppdatera kunskaper och ömsesidigt erkänna standardiserad yrkeskompetens.
 11. Kommittén anser att svårigheter vid inläringen hos vissa grupper – inklusive begåvade barn och barn som lär sig långsamt – bör behandlas i dokumentet för att inga unga skall nekas tillträde till lämplig utbildning av sociala eller ekonomiska orsaker eller orsaker som hänför sig till infrastrukturen.
 12. ReK upprepar att det behövs fortbildning för lärare för att nyanlända invandrare skall kunna studera inom de vanliga utbildningssystemen.
 13. Kommittén ber kommissionen att ytterligare förbättra och främja program för att lärare skall kunna undervisa kortare perioder i andra länder. Exempelvis skulle ett system med möjlighet till ett sabbatsår efter 7–10 år kunna förbättra metoden för utbyte av bra utbildningsmetoder.
 14. Kommittén ställer sig bakom medlemsstaternas fem huvudmål för utbildningssystemen: kvalitet, tillträde, innehåll, öppenhet och effektivitet.
 15. Kravet på starkare social sammanhållning innebär att en topprioritering för Europa måste vara att ge alla medborgare i alla åldrar tillträde till utbildningssystemen och samma utbildningsmöjligheter.
 16. Kommittén stöder främjandet av livslångt lärande och vill säkerställa att nya färdigheter, såsom IKT-färdigheter, inkluderas i processen.
 17. Regionkommittén betraktar ny teknik som ett verktyg för att förbättra kvaliteten på undervisningen, inläringen och utbildningen i allmänhet.
 18. Kommittén vill än en gång betona den centrala betydelsen av kunskaper i läsning, skrivning och räkning, och anser att skol- och utbildningssystemen också måste försöka stimulera barns och ungdomars kreativitet, självförtroende, solidaritet och respekt för demokratiska värden för att de skall utvecklas och fungera som ansvarsfulla medborgare och visa ett livslångt intresse för att tillägna sig nya kunskaper.
 19. ReK uppmanar skolor och utbildningsanstalter på alla nivåer att inte bara se sig som en plats för heltidsstuderande utan också som en angelägenhet för samhället som helhet. Utbildningssystemens alla resurser måste beaktas och ställas till hela lokalområdets förfogande.
 20. Det är särskilt viktigt att utnyttja utbildningssystemen och maximera deras fördelar för att bidra till att bygga upp större kapacitet och resurser i perifera landsbygdsregioner och kustnära regioner i Europa.
 21. Skol- och utbildningssystemen bör användas för att främja och öka medvetenheten om lokala och inhemska kulturer och språk. Det gäller särskilt inom regioner med minoritetskulturer och språk som används i mindre utsträckning.
 22. ReK anser att skolor och utbildningsanstalter måste uppmuntras och stödjas för att öka miljömedvetenheten inom Europas kommuner och regioner.

23. ReK skulle gärna se att det i kursplanerna i de olika utbildningssystemen även ingår kunskap om sociala, ekonomiska och historiska aspekter av Europeiska unionen och dess institutioner.
24. Det krävs ytterligare insatser för att utröna hur utbildning kan bli mer attraktivt för medborgare i alla åldersgrupper. Antalet äldre studerande från grupper som traditionellt inte studerar varierar kraftigt i EU.
25. ReK anser att det behövs ett nytt partnerskap på arbetsmarknaden och ett nytt socialt kontrakt som kan stimulera investeringar i allmän och yrkesinriktad utbildning för alla medborgare (särskilt de mest marginaliserade).
26. Kommittén anmodar kommissionen att ta upp frågan om betald studieledighet för arbetstagare i EU.
27. Kommittén anmodar medlemsstaterna att förstärka och bygga ut sina utbildningssystem över hela Europa för att medborgarna skall kunna utveckla sina färdigheter och kunskaper till samma höga nivå. En viktig faktor för att kunna uppnå detta är att man ger lärare ökat stöd och i större utsträckning erkänner deras yrkesroll och stärker deras status, eftersom de spelar en avgörande roll för näringslivets och samhällets utveckling.
28. ReK ställer sig bakom åsikten att kopplingen mellan näringslivet och utbildningsanstalter bör stärkas. Avsikten med en sådan koppling är att eleverna skall få de kunskaper som krävs på dagens arbetsmarknad. Man bör dock se till att inte ett alltför snävt område av färdigheter lärs ut. Eftersom den moderna ekonomin förändras snabbt skulle detta kunna leda till problem på medellång sikt eller till att flexibiliteten hos arbetskraften minskar.
29. Kommittén uttrycker ett starkt stöd för föresatsen att utveckla företaganda och innovativt tänkande. Detta måste uppmuntras mycket tidigt hos barn och ungdomar i grundskolan.
30. ReK delar kommissionens åsikt att de fastställda målen är adekvata och att alla mål skulle vinna på en granskning kolleger emellan, utbyte av goda lösningar och jämförelse av framsteg mellan medlemsstaterna. Dessa processer bör utgöra centrala delar av den öppna samordningsmetoden.
31. ReK föreslår att man med hjälp av den öppna samordningsmetoden identifierar och sprider framgångsrika politiska exempel i unionen samtidigt som man beaktar deras lämplighet i olika nationella och regionala sammanhang.
32. Regionkommittén föreslår att grundläggande kunskaper, matematik, naturvetenskapliga ämnen samt informations- och kommunikationsteknik prioriteras när ett arbetsprogram lanseras.
33. Kommittén inser att utbildningsinstitutionerna är olika utformade i medlemsstaterna, men stöder ändå åtgärder för att bedöma hur man lyckats uppnå målen i Europa.
34. ReK begär att alla förslag om utvärderingssystem som omfattar indikatorer och benchmarking skall remitteras till kommittén innan de slutgiltigt antas.
35. Kommittén instämmer i att bedömningen av framsteg bör bygga på kvalitetsindikatorer men vill framhålla att ett eventuellt progressionsindex måste ta hänsyn till skillnader i utgångsläge och socioekonomisk bakgrund.
36. ReK rekommenderar att resurserna och mekanismerna utnyttjas för att alla studerande, oavsett utgångsläge eller socioekonomisk bakgrund, skall kunna uppnå en nivå som man enats om i hela Europa.
37. Regionkommittén föreslår att utbildningssystemens övergripande mål i Europa skall vara att skapa kunniga medborgare som inte bara kan läsa, skriva och räkna utan som också är personligt, socialt, kulturellt, miljömässigt och teknologiskt kompetenta och medvetna och som har de yrkeskunskaper som arbetslivet kräver.

Bryssel den 19 september 2001.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT

Yttrande från Regionkommittén om "Kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet — Handlingsplanen eLearning — Att planera morgondagens utbildning"

(2002/C 19/09)

BAKGRUND

Kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet — Handlingsplanen eLearning — Att planera morgondagens utbildning, KOM(2001) 172 slutlig.

Europeiska kommissionens beslut av den 19 april 2001 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i detta ärende.

Regionkommitténs presidiums beslut av den 12 juni 2001 att ge utskott 7 — utbildning, yrkesutbildning, kultur, ungdomsfrågor, idrott, medborgerliga rättigheter — i uppdrag att utarbeta ett yttrande i frågan.

Det utkast till yttrande (CdR 212/2001 rév.) som antogs av utskott 7 den 29 juni 2001 (Föredragande: Irma Peiponen).

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén enhälligt följande yttrande vid sin 40:e plenarsession den 19–20 september 2001 (sammanträdet den 19 september).

Regionkommitténs synpunkter och rekommendationer

1. Regionkommittén välkomnar kommissionens handlingsplan eLearning, som den finner ambitiös. Det krävs stora insatser och stor motivation för att Europa skall kunna inta en kunskapsmässigt sett ledande ställning i utvecklingen av de mänskliga resurserna. Kommittén anser det därför viktigt att utveckla konkurrenskraften hos all verksamhet som stöder handlingsplanen eEuropa. Viktiga redskap för detta är eLearning och livslångt lärande. Vid genomförandet av handlingsplanen eLearning bör medlemsstaternas starka sidor betonas så att Europas konkurrenskraft i samband med till exempel utvecklingen av den digitala tekniken tryggas. Handlingsplanen erbjuder en möjlighet att utnyttja olika slag av program och finansiering inom unionen och på så sätt uppnå samverkansvinster. Kommittén vill påpeka att den öppna samordningsmetod som Europeiska rådet enats om inte har medfört någon ändring av artiklarna 149 och 150 i fördraget. Gemenskapens begränsade behörighet i utbildningsfrågor har således inte utökats.

2. Regionkommittén prioriterar eLearning högt. Kommittén anser det viktigt att de lokala och regionala myndigheterna görs delaktiga i utvecklingen och tillämpningen av den öppna samordningen, så att myndigheternas erfarenheter och de metoder som används vid utvärderingen av tjänster tas i beaktande. Kommittén är nöjd med att den sakkunskap den innehar i egenskap av företrädare för de lokala och regionala myndigheterna används på EU-nivå vid utvecklingen och tillämpningen av metoden för öppen samordning. Detta leder till partnerskap, som behövs för att nå goda resultat.

3. I samband med att handlingsplanen eLearning genomförs på nationell nivå bör medlemsstaterna i enlighet med subsidiaritetsprincipen och behörighetsområdena upprätta partnerskap med de lokala och regionala myndigheterna.

4. I många medlemsstater har de lokala och regionala myndigheterna stort ansvar för utbildning, bland annat på följande områden:

- Erbjuder multimediatjänster för utbildning, bygga upp infrastruktur och förse skolor med utrustning.
- Skapa nätverk för skolor och möjliggöra erfarenhetsutbyte, vilket är fallet i vissa regioner.
- Främja innovativa undervisningsmetoder: Som stora arbetsgivare och tjänsteproducenter har regionala och lokala myndigheter konkret erfarenhet av att administrera införandet av ny teknik i utbildningsprogram och kan tjäna som exempel för andra.
- Främja samarbete mellan den offentliga och privata sektorn på lokal nivå, något som är avgörande för finansieringen av nödvändiga tjänster och infrastruktur. Myndigheterna kan framför allt uppmuntra mekanismer för stöd till nya företag.
- Uppfylla både producenternas och användarnas behov utan att ge avkall på innehållet i det producerade undervisningsmaterialet, samt ta hänsyn till den kulturella och språkliga mångfalden. Detta är möjligt om alla berörda parter deltar – föräldrar, elever, arbetsmarknadens parter, minoritetsgrupper och näringslivet.

- Se till att alla har tillgång till den nya tekniken, även skolor i perifera områden och i områden med sociala problem, så att dessa kan ta del av den nya tekniken och alla tillgängliga resurser.
 - Förbättra tillgången till de nya teknologierna för barn som ligger på sjukhus eller är hemma på grund av sjukdom och för elever med särskilda undervisningsbehov samt vuxna som är i behov av grundläggande utbildning eller fortbildning för att kunna integreras i samhället.
5. Att ta en högklassig infrastruktur i bruk kräver stora resurser. En plan med korta tidsperspektiv är i sig en god sak, men för att målen skall vara realistiska krävs förutom strukturfonder även annan finansiering, som inte kan åläggas enbart de lokala och regionala myndigheterna. Kommittén förväntar sig att kommissionen lägger fram förslag till hur finansieringen skall skötas. En omfördelning av resurserna får inte medföra att de resurser som är avsedda för den egentliga utbildningen minskar.
6. Användarvänligare utrustning bör krävas av planerare och tillverkare. Detta är särskilt viktigt med tanke på grupper som riskerar att bli utslagna. Dessutom får det inte finnas några hinder för funktionshindrade personers tillgång till eLearning.
7. För att kvaliteten på tjänsterna skall förbättras bör större uppmärksamhet fästas förutom vid den nya tekniken också vid utnyttjandet av de olika distributionskanalerna. Till exempel kan införandet av den digitala tekniken i TV-sändningarna erbjuda nya lösningsmodeller för avlägsna och glest befolkade områden. ReK anser det viktigt att regional jämlikhet främjas då handlingsplanen eLearning genomförs.
8. Regionkommittén uppskattar kommissionens önskan att utveckla indikatorer för eLearning och rapportera om såväl kvantitativa som kvalitativa framsteg. Indikatorerna bör beakta den IT-kultur som krävs i olika situationer. ReK vill delta i utvecklingen av utbildningsindikatorer, vilket har konstaterats även i tidigare yttranden, och påminner om att även de lokala och regionala myndigheterna måste göras delaktiga i utvecklingen av indikatorerna.
9. För att handlingsplanen eLearning skall lyckas är det viktigt att informationen och dess distributionskanaler är oberoende. Studerande samt personer som letar efter information och som undervisar bör ha tillgång till omfattande information. Därför bör decentraliserade nätverk av olika aktörers databaser skapas. Dessa databaser av hög kvalitet bör vara tillgängliga via olika distributionskanaler. ReK understöder kommissionens förslag om att ansluta skolorna till forskningsnäten.
10. eLearning medför en helt ny inlärningsmiljö i skolorna. Lärarens och skolans roll förändras märkbart, vilket kulturellt sett kan medföra svårigheter. Erfarenheterna av att differentiera undervisningen med hjälp av virtuella skolor och universitet är goda. Distansutbildning via nätet och virtuell rörlighet kan motiveras med nya nätverk och ny verksamhet (t.ex. European Schoolnet, Netd@ys).
11. För att underlätta utbytet av goda erfarenheter bör kommissionen bygga en portal som är öppen för alla.
12. eLearning är dock endast ett redskap för att förbättra undervisningen såväl i fråga om fortbildning, i arbetslivet som för samhällsmedborgarna. EU:s prioriteringar (främmande språk, naturvetenskaper, teknologi, samhället, kultur och medborgarskap) bidrar till att uppnå de allmänna målen för utbildningen och är förenliga med handlingsplanen eLearning.
13. Den nya inlärningsmiljön får inte medföra att verklighetsuppfattningen går förlorad. Man måste ombesörja barnens och de ungas sociala, individuella och etiska uppfostran även i den digitala tidsåldern. Inställningen till information som erhålls via Internet och andra multimedier bör vara lika kritisk som till sådan information som erhålls via traditionella kanaler.
14. Eftersom inläring alltid är en social process måste skolorna och de studerande uppmuntras att delta i nya inlärningsgrupper. Personer som studerar på distans bör också beredas möjlighet att träffa varandra. Flerspråkiga eLearning-grupper bidrar särskilt till att stärka den ömsesidiga förståelsen i Europa.
15. Övergången från traditionella undervisningsmetoder till en maximal användning av den nya tekniken innebär en stor förändring och kräver att man satsar på utbildningen av lärare, handledare och utbildare samt på samspelet mellan lärare och elever. Dessa synpunkter måste prioriteras i tillräckligt hög grad när handlingsplanen genomförs.
16. eLearning utgör en del av det livslånga lärandet. Icke-statliga organisationer, fackorganisationer och olika läroanstalter som har specialiserat sig på vuxenutbildning kan erbjuda varje studerande kvantitativt och kvalitativt lämplig utbildning. Medborgarnas behov varierar. För dem som riskerar att hamna utanför erbjuder IT-kulturen en möjlighet att förbättra beredskapen inför arbetslivet och medborgardeltagandet.
17. För att man skall lyckas att skapa en eLearning-miljö måste man fästa särskild uppmärksamhet vid innehållsproduktionen och vid kvaliteten på undervisningen. Man får inte heller glömma bort de humanitära målen för utbildningen eller umgänget människor emellan. Kommittén anser att man bör inleda en omfattande diskussion om immateriell äganderätt samt om ersättningsvillkoren för dem som utarbetar materialet.

18. Undervisningsmaterialet är kulturbundet. För att bevara den kulturella mångfalden bör kommissionen stödja innehållsproduktionen i små språkområden, eftersom det inte är lönsamt att producera mångsidigt digitalt material för en liten användargrupp. Den kulturella och språkliga mångfalden bör beaktas i indikatorerna.

19. Innehållsproduktionen bör finansieras med hjälp av strukturfonderna samt utbildnings- och kulturprogrammen. En förutsättning för detta är att principen om "öppna källor" genomförs. En ambitiös tidsplan kräver dock extra insatser även av unionen. ReK förväntar sig att kommissionen lägger fram ett initiativ om ytterligare resurser.

20. Ett av de centrala målen för utbildningen är att ge beredskap inför arbetslivet. Detta förutsätter samarbete mellan läroanstalter och företag eftersom de kunskaper som krävs snabbt förändras i den nya kunskapsbaserade ekonomin. ReK har flera gånger betonat utbildningens betydelse i ett samhälle som präglas av företaganda. De lokala och regionala myndigheterna utgör ett led i detta samarbete. Nyttan av samarbetet är ömsesidig: Regionen blomstrar då invånarna får arbete tack vare sin goda utbildning medan företagen får arbetstagare med de kunskaper företaget behöver. Samarbetet får inte medföra

att utbildningen kommersialiseras. Samarbetet är också effektivt med tanke på livslångt lärande. De lokala och regionala myndigheterna kan sporra små företag att delta i sökandet efter nya innovativa möjligheter.

21. Regionkommittén vill betona vikten av att även icke-statliga organisationer och fackföreningar deltar i detta partnerskap mellan den privata och offentliga sektorn. I många medlemsstater spelar de lokala aktörerna en avgörande roll när det gäller att uppnå målen för eLearning. De olika aktörerna bör dock sammanföras för att kunna diskutera målen och hur dessa skall uppnås.

22. Kommittén anser att eLearningprojektet måste omfatta även andra inrättningar än läroanstalterna, till exempel bibliotek, museer samt sport- och fritidscentra. Det är viktigt att verksamheten lokaliseras till de platser där människorna vistas. Även i detta sammanhang är de lokala och regionala myndigheternas roll viktig.

23. Regionkommittén är oroad över förutsättningarna för att genomföra handlingsplanen eLearning i kandidatländerna. Man bör se till att infrastrukturen är tillräcklig också i dessa länder och att IT-kulturen är tillgänglig för alla.

Bryssel den 19 september 2001.

Regionkommitténs

Ordförande

Jos CHABERT

Resolution från Regionkommittén om ReK:s medverkan i det konvent som skall förbereda nästa översyn av fördragen

(2002/C 19/10)

I ljuset av resultaten från det informella rådsmötet i Genval den 8–9 september 2001 om förfarandet för att förbereda nästa översyn av fördragen vill Regionkommittén anföra följande:

1. Kommittén har tagit del av de första förslagen som lades fram av det belgiska ordförandeskapet vid det informella rådsmötet i Genval om inrättandet av ett konvent och ett forum för det civila samhället.

2. Vi ifrågasätter emellertid den sammansättning som föreslagits för respektive organ och betonar att det gäller att se till att samtliga politiska aktörer, bland annat företrädare för ReK, deltar i förarbetet till nästa översyn av fördragen så att medborgarna får en bredare representation och förs närmare processen.

3. ReK anser att man inte får blanda samman de folkvalda företrädarnas demokratiska legitimitet med behovet att öka delaktigheten i demokratin genom att i högre grad engagera frivilligorganisationerna och det civila samhället.

4. Följaktligen bedömer kommittén att det "Forum för det civila samhället" som skall löpa parallellt med konventets arbete inte är rätt sammanhang för ReK.

5. Regionkommittén erinrar om att Nicefördraget ger kommittén en politisk legitimitet som bygger på att dess ledamöter antingen har ett väljarmandat i en regional eller lokal instans eller är politiskt ansvariga inför en vald församling.

6. ReK konstaterar att det skulle vara otillfredsställande och olämpligt att enbart ge kommittén observatörsstatus, med hänsyn till de erfarenheter som gjordes under arbetet i det konvent som hade i uppgift att utarbeta stadgan om grundläggande rättigheter.

7. ReK uppberar sin begäran att i enlighet med sin status som unionsorgan få delta som fullberättigad medlem i konventet.

8. Kommittén instruerar sin ordförande att överlämna denna resolution till rådet, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen.

Bryssel den 20 september 2001.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT